

Evangelje po Mateju

Isusovi preci

- 1 Ovo je rodoslovna knjiga Isusa Hrista – sina Davidovog, sina Avrahamovog.
- 2 Avraham je imao sina Isaka,
Isak Jakova,
Jakov je imao Judu i njegovu braću,
- 3 Juda je sa Tamarom imao Faresa i Zaru,
Fares je imao Esrona,
Esron Arama,
- 4 Aram Aminadava,
Aminadav Nasona,
Nason Salmona.
- 5 Salmon je sa Rahavom imao Voza,
Voz sa Rutom Ovida,
Ovid je imao Jeseja.
- 6 Jesej je bio otac cara Davida.

David je sa Urijinom ženom dobio Solomona.

- 7 Solomon je imao Rovoama,
Rovoam Aviju,
Avija Asafa,
- 8 Asaf Josafata,
Josafat Jorama,
Joram Oziju,
- 9 Ozija Jotama,
Jotam Ahaza,
Ahaz Jezekiju,
- 10 Jezekija Manasiju,
Manasija Amosa,

Amos Josiju.

¹¹ Josiji su se rodili Jehonija i njegova braća za vreme vavilonskog izgnanstva.

¹² Jehonija je, posle vavilonskog izgnanstva, imao Salatila, Salatilo Zorovavelja,

¹³ Zorovavelj Avijuda,

Avijud Elijakima,

Elijakim Azora,

¹⁴ Azor Sadoka,

Sadok Ahima,

Ahim Elijuda,

¹⁵ Elijud Eleazara,

Eleazar Matana,

Matan Jakova,

¹⁶ Jakov Josifa, koji je bio muž Marije, koja je rodila Isusa zvanog „Hristos“.

¹⁷ Dakle, od Avrahama do Davida bilo je četrnaest kolena, od Davida do vavilonskog izgnanstva četrnaest kolena, i od vavilonskog izgnanstva do Hrista takođe četrnaest kolena.

Isusovo rođenje

¹⁸ A evo kako se Isus Hrist rodio: njegova majka, Marija, bila je isprošena za Josifa. Međutim, pre nego što su postali supružnici, ispostavi se da je ona zatrudnela po Svetome Duhu.

¹⁹ Njen muž Josif, koji je bio pravedan čovek, ne želeći da je javno izvrigne sramoti, naumi da potajno raskine veridbu.

20 Tek što je on to naumio, kad gle, andeo Gospodnji ukaza mu se u snu i reče mu: „Josife, Sine Davidov, ne boj se da uzmeš Mariju za ženu. Dete koje je u njoj začeto, delo je Svetoga Duha.

21 Ona će roditi sina, a ti ćeš mu dati ime 'Isus', jer će on spasti svoj narod od njihovih greha.“

22 Sve se ovo dogodilo da se ispuni ono što je Gospod rekao po proroku:

23 „Evo, začeće devica i rodiće sina, i daće mu ime 'Emanuil'.“* (To u prevodu znači „Bog je s nama“.)

24 Kada se Josif probudio, učinio je ono što mu je andeo Gospodnji zapovedio: uzeo je Mariju za ženu,

25 ali kao supružnici nisu živeli, sve dok ona nije rodila sina. Josif mu dade ime „Isus“.

2

Mudraci se klanjaju Hristu

1 U vreme kada se Isus rodio u Vitlejemu, u Judeji, u dane cara Iroda, dođoše u Jerusalim mudraci sa istoka,

2 i upitaše: „Gde je novorođeni Car judejski? Videli smo na istoku njegovu zvezdu, pa smo došli da mu se poklonimo.“

3 Kada je to čuo car Irod, uznemirio se i on i sav Jerusalim sa njim.

4 Onda je sazvao sve vodeće sveštenike i narodne znalce Svetog pisma i upitao ih: „Gde treba da se rodi Hristos?“

5 Oni mu odgovoriše: „U Vitlejemu Judinom, jer je ovako napisao prorok:

* **1:23** Isa 7,14.

6 'A ti, Vitlejeme u zemlji Judinoj,
ni po čemu nisi manje važan
od vladalačkih *gradova* judejskih,
jer iz tebe će izaći Vladar,
koji će kao Pastir voditi moj narod Izrailj.'"

7 Irod je tada tajno pozvao mudrace k sebi, pa se podrobno raspitivao kod njih za vreme kada se pojavila zvezda.

8 Zatim ih je poslao u Vitlejem rekavši im: „Idite i pomno se raspitajte o detetu, pa kada ga nađete, javite mi da bih i ja došao i poklonio mu se.“

9 Kada su čuli šta im je car rekao, odoše. A na putu, eto zvezde koju su videli na istoku. Ona je išla ispred njih sve dok se nije zaustavila nad mestom gde se nalazilo dete.

10 Kada su videli tamo zvezdu, obuzela ih je silna radost.

11 Ušli su, zatim, u kuću i videli dete i njegovu majku Mariju, te su pali ničice i poklonili mu se. Onda su izvadili svoje dragocenosti i prineli mu darove: zlato, tamjan i smirnu.

12 Nakon toga su u snu bili upozorenici da se ne vraćaju Irodu, pa su se drugim putem vratili u svoju zemlju.

Bekstvo u Egipat

13 Kada su mudraci otišli, anđeo Gospodnji se ukaza Josifu u snu i reče mu: „Spremi se, uzmi dete sa majkom njegovom i beži u Egipat. Budi tamo dok ti ne kažem, jer će Irod tražiti dete da ga ubije.“

14 Josif se spremi, uzme dete sa njegovom majkom i po noći ode u Egipat.

15 Tamo je boravio sve dok Irod nije umro, da bi se ispunilo što je Gospod rekao preko proroka:
„Iz Egipta pozvah Sina svoga.“

Pokolj nevine dece

16 Kad je Irod video da su ga mudraci nadmudrili, žestoko se razbesneo i naredio da se u Vitlejemu i okolini pobiju sva deca od dve godine i niže, prema vremenu koje je doznao od mudraca.

17 Tada se ispunilo ono što je rekao prorok Jeremija:

18 „U Rami se glas čuje,
jecaj i lelek glasni:
to Rahilja za decom svojom nariče,
i neće da se uteši,
jer njih više nema.“

Povratak iz Egipta

19 Kad je Irod umro, anđeo Gospodnji ukaza se Josifu u snu u Egiptu,

20 rekvavši mu: „Spremi se, uzmi dete i njegovu majku i podi u izrailjsku zemlju, jer su pomrli oni koji su tražili da se dete ubije.“

21 Josif se spremi, uzme dete i njegovu majku, pa se vrati u izrailjsku zemlju.

22 Međutim, kada je čuo da Judejom vlada Arhelaj umesto svog oca, uplašio se da ide tamo, ali je u snu bio upućen da ide u galilejsku oblast.

23 Otišao je tamo i nastanio se u gradu koji se zove Nazaret. Tako se ispunilo ono što su proroci rekli: „Nazvaće ga Nazarećaninom.“

3

Poslanje Jovana Krstitelja

1 U one dane pojavio se Jovan Krstitelj propovedajući u Judejskoj pustinji.

2 Govorio je: „Pokajte se, jer se približilo Carstvo nebesko!“

3 To je ono što je rekao prorok Isaija:
„Glas jednog pustinjom odzvanja:
'Put Gospodnji pripravite;
drumove za njega poravnajte.'“

4 Sâm Jovan je bio odeven u odeću od kamilje dlake, a oko struka je imao kožni pojas. Hranio se skakavcima i divljim medom.

5 Ljudi iz Jerusalima, iz cele Judeje i iz cele jordanske oblasti dolazili su tada k njemu,

6 a on ih je krštavao u reci Jordanu, pri čemu su oni ispovedali svoje grehe.

7 Kada je Jovan video da fariseji i sadukeji dolaze da se krste, on im je rekao: „Porode zmijski, ko vam je rekao da bežite pred nadolazećim gnevom Božijim?“

8 Nego, donesite plod koji dokazuje pokajanje.

9 I ne obmanjujte sebe govoreći u sebi: 'Avraham je naš otac!', jer vam kažem da Bog može i od ovog kamenja da podigne decu Avrahamu.

10 Već je sekira spremna da u korenu poseče drveta, jer svako drvo koje ne rađa dobar rod, odseca se i baca u vatru.

11 Ja vas krštavam vodom radi pokajanja, ali posle mene dolazi neko ko je moćniji od mene, kome ja nisam dostojan ni sandale da ponesem. On će vas krstiti Svetim Duhom i ognjem.

12 U njegovoј ruci je lopata da oveje svoje gumno i da sabere žito u svoju žitnicu, a plevu će spaliti neugasivim ognjem.“

Isusovo krštenje

¹³ Tada Isus ode iz Galileje na Jordan da ga Jovan krsti.

¹⁴ A Jovan ga je odvraćao od toga, govoreći: „Ti treba mene da krstiš, a ti dolaziš k meni?“

¹⁵ A Isus mu odgovori: „Pusti sada, jer ovako nam valja ispuniti sve što je u skladu s Božijom pravednošću.“ Tada mu Jovan dopusti.

¹⁶ Odmah nakon što je Isus bio kršten, izašao je iz vode. Uto se otvore nebesa, i Isus ugleda Božijeg Duha kako kao golub silazi i spušta se na njega.

¹⁷ Tada se začuo glas s neba: „Ovo je Sin moj voljeni, koji mi je sva radost!“

4

Đavo iskušava Isusa

¹ Tada je Duh odveo Isusa u pustinju, da ga đavo kuša.

² Pošto je Isus postio četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladne.

³ Kušač mu tada priđe i reče mu: „Ako si Sin Božiji, reci neka ovi kamenovi postanu hlebovi.“

⁴ Isus mu odgovori:

„Neće čovek živeti samo od hleba,
već od svake reči koja izlazi iz Božijih usta.“

⁵ Onda ga je đavo odveo u Sveti grad, postavio ga na vrh hrama

⁶ i rekao mu: „Ako si Sin Božiji, baci se dole jer je u Svetom pismu napisano:

’On će zapovediti svojim anđelima za tebe,
da te svojim rukama ponesu,
da nogom ne bi o kamen zapeo.“

⁷ Isus mu odgovori: „Napisano je i ovo: 'Ne iskušavaj Gospoda, Boga svoga.'“

⁸ Tada je đavo opet odveo Isusa na jednu veoma visoku goru, pokazao mu sva svetska carstva i njihovu slavu,

⁹ i rekao mu: „Sve ču ti ovo dati ako padneš preda mnom i pokloniš mi se.“

¹⁰ Tada mu Isus odvrati: „Odlazi od mene, Sata! Jer u *Pismu* piše:

'Gospodu Bogu svome klanjaj se,
i njemu jedinom služi.'“

¹¹ Đavo je nakon ovoga otišao od Isusa, a andđeli su mu pristupili i služili mu.

Početak Isusovog javnog delovanja

¹² Kada je Isus čuo da je Jovan odveden u *tamnicu*, povukao se u Galileju.

¹³ Napustio je Nazaret i nastanio se u Kafarnaumu, kraj mora, na području Zavulonovog i Neftalimovog plemena,

¹⁴ da bi se ispunilo ono što je *Bog* rekao preko proroka Isaije:

¹⁵ „Zemlja zavulonovska i zemlja neftalimska,
na putu što vodi ka moru,

s druge strane Jordana,

Galileja mnogobožačka;

¹⁶ narod što u tami sedi,
veliku je svetlost ugledao,

onima što u kraju smrti žive,
i pod njenom senkom sede,

svetlost jarka osvanu.“

¹⁷ Od tada je Isus počeo da propoveda i govori:
„Pokajte se, jer se približilo Carstvo nebesko!“

Isus izabire sebi učenike

¹⁸ A kada je išao pored Galilejskog jezera, Isus vide dva brata, Simona, nazvanog Petar, i njegovog brata Andriju, kako bacaju mreže u more. Oni su, naime, bili ribari.

¹⁹ Isus im reče: „Podîte za mnom i ja ču vas učiniti ribarima ljudi.“

²⁰ Oni su odmah ostavili mreže i krenuli za njim.

²¹ Pošavši odatle dalje, video je braću Jakova i Jovana, Zavedejeve sinove, kako u brodiću sa svojim ocem Zavedejem, krpe ribarske mreže, pa ih pozva.

²² I oni su odmah ostavili brodić i svog oca i krenuli za njim.

Isus - učitelj i iscelitelj

²³ Isus je obilazio svu Galileju. Poučavao je narod u njihovim sinagogama, objavljuvao Radosnu vest o Carstvu i lečio svaku bolest i svaku nemoć u narodu.

²⁴ Glas o njemu raširio se po svoj Siriji. Ljudi su mu donosili sve bolesnike koji su patili od različitih bolesti i muka, opsednute zlim duhovima, obolele od padavice i nepokretne, i on ih je izlečio.

²⁵ Za njim je išlo mnoštvo sveta iz Galileje, Dekapolja, Jerusalima, Judeje, i s one strane Jordana.

Isusova Propoved na gori

5

Blaženstva

¹ Kada je Isus video mnoštvo sveta, popeo se na goru, i pošto je seo, pristupiše mu njegovi učenici.

² Isus poče da ih poučava, govoreći:

- 3** „Blaženi su siromašni duhom,
jer je njihovo Carstvo nebesko.
- 4** Blaženi su žalosni,
jer će primiti utehu.
- 5** Blaženi su krotki,
jer će im se dati zemlja u nasledstvo.
- 6** Blaženi su gladni i žedni pravednosti,
jer će se nasititi.
- 7** Blaženi su milostivi,
jer će im se Bog smilovati.
- 8** Blaženi su čisti srcem,
jer će oni Boga gledati.
- 9** Blaženi su mirotvorci,
jer će ih Bog nazvati svojim sinovima.
- 10** Blaženi su prognani zbog pravednosti,
jer je njihovo Carstvo nebesko.
- 11** Blaženi ste kad vas budu vredžali i progonili i
kada vas zbog mene lažno optuže pripisujući vam
svako zlo.
- 12** Radujte se i kličite, velika je nagrada vaša na
nebesima; tako su progonili i proroke pre vas.

So zemlje i svetlost sveta

13 Vi ste so zemlje. Ali ako so oblјutavi, čime će
povratiti slanoću? Neće više valjati ni za šta, osim
da se izbaci i da je ljudi izgaze.

14 Vi ste svetlost svetu. Ne može se sakriti grad
koji стоји на brdu.

15 I niko ne pali svetiljku i stavљa je pod mericu,
nego na svećnjak, pa svetli svima u kući.

16 Tako neka zasvetli vaša svetlost pred ljudima,
da bi oni, videći vaša dobra dela, proslavili Oca
vašeg koji je na nebesima.

Isus tumači Mojsijev Zakon

¹⁷ Nemojte misliti da sam došao da ukinem Zakon ili Proroke. Nisam došao da ukinem, nego da ispunim.

¹⁸ Zaista vam kažem: sve dok traju nebo i zemlja, ni najmanje slovo, ni jedna crtica neće nestati iz Zakona dok se sve ne ispuni.

¹⁹ Ali, ako neko proglaši nevažećom jednu od ovih najmanjih zapovedi, i tako nauči druge ljude, najmanjim će se nazvati u Carstvu nebeskom. A ko izvrši i tome nauči druge ljude, velikim će se nazvati u Carstvu nebeskom.

²⁰ Jer vam kažem: ako vaša pravednost ne bude veća od pravednosti znalaca Svetog pisma i fariseja, nećete ući u Carstvo nebesko.

Isus poučava o gnevnu

²¹ Čuli ste da je rečeno starima: 'Ne ubij! Svako ko ubije, odgovaraće za to pred sudom.'

²² A ja vam kažem da će svako ko se gnevi na svog brata, odgovarati pred sudom. A ko kaže svom bratu 'šupljoglavlje', odgovaraće za to pred Velikim većem, a ko kaže bratu 'budalo', odgovaraće za to u ognju paklenom.

²³ Ako doneseš žrtveni dar na žrtvenik i tamo se setiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe,

²⁴ ostavi svoj dar pred žrtvenikom, te idi i izmiri se prvo sa svojim bratom, pa onda dođi i prinesi svoj žrtveni dar.

²⁵ Gledaj da se brzo nagodiš sa svojim zajmodavcem koji te vodi na sud. Učini to dok si još s njim na putu, da te zajmodavac ne bi predao

sudiji, a sudija službeniku, pa ćeš biti bačen u tamnicu.

²⁶ Zaista ti kažem: nećeš izaći odande dok ne isplatiš i poslednji dinar.

Preljuba

²⁷ Čuli ste da je rečeno: 'Ne čini preljube!'

²⁸ A ja vam kažem da svako ko gleda ženu sa požudom, već je učinio preljubu s njom u svome srcu.

²⁹ Ako te tvoje oko navodi na greh, iskopaj ga i baci od sebe, jer bolje je da jedan ud bude mrtav za tebe, nego da sa celim telom budeš bačen u pakao.

³⁰ I ako te tvoja desna ruka navodi na greh, odseci je i baci od sebe, jer bolje je da jedan ud bude mrtav za tebe, nego da sa celim telom budeš bačen u pakao.

O razvodu braka

³¹ Takode je rečeno i ovo: 'Ako se neko razvede od žene, neka joj da potvrdu o razvodu.'

³² A ja vam kažem: svaki ko se razvede od svoje žene, osim u slučaju da je zatečena u bludu, navodi je da čini preljubu, i svaki ko se oženi razvedenom, čini preljubu.

O zaklinjanju

³³ I ovo ste čuli da je rečeno vašim precima: 'Ne kuni se krivo, nego izvrši ono što si se Gospodu zakleo.'

³⁴ A ja vam kažem: ne kunate se nikako, ni nebom, jer je presto Božiji,

³⁵ ni zemljom, jer je ona podnožje njegovim nogama, ni Jerusalimom, jer je to grad velikog Cara.

36 Ne kuni se ni svojom sopstvenom glavom, jer ne možeš ni jednu dlaku na glavi učiniti belom ili crnom.

37 Samo recite 'da' kada nešto tvrdite, i 'ne' kada nešto poričete. Što je više od ovoga, od Zloga je.

O osveti

38 Čuli ste da je rečeno: 'Oko za oko i zub za zub.'

39 A ja vam kažem: ne suprotstavljajte se zlom čoveku, nego, ako te neko udari po desnom obrazu, okreni mu i drugi.

40 Ako neko hoće da ide na sud s tobom da bi ti uzeo košulju, daj mu i ogrtić.

41 Ako te neko natera da ideš jednu milju s njim, idi s njime i dve.

42 Daj onome koji traži od tebe, i ne okreći se od onoga koji hoće da pozajmi od tebe.

Ljubav prema neprijateljima

43 Čuli ste da je rečeno: 'Voli bližnjega svoga, a mrzi neprijatelja svoga.'

44 A ja vam kažem: volite svoje neprijatelje, i molite se za one koji vas progone.

45 Tako će se pokazati da ste deca Oca vašega koji je na nebesima, jer on daje da njegovo sunce obasjava i zle i dobre, i daje kišu i pravednima i nepravednim.

46 Jer ako volite one koji vas vole, kakvu ćete nagradu primiti *od Boga*? Ne čine li to isto i poreznici?

47 Ako pozdravljate samo svoje sunarodnike, činite li nešto posebno? Zar to isto ne čine i mnogobošci?

48 Budite, dakle, savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski.

6

Davanje milostinje

1 Pazite da svoja dela pravednosti ne činite pred ljudima da bi vas primetili; inače nećete dobiti nagradu od Oca vašega koji je na nebesima.

2 Stoga, kad daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što to licemeri čine po sinagogama i po ulicama, da bi ih ljudi veličali. Zaista vam kažem: već su primili svoju nagradu.

3 A ti kad daješ milostinju, neka tvoja levica ne zna šta čini tvoja desnica,

4 da tvoja milostinja bude u tajnosti. I Otac tvoj koji vidi ono što je tajno, uzvratiće ti javno.

O molitvi

5 Kada se molite, ne budite kao licemeri koji vole da se mole stojeći po sinagogama i po raskršćima ulica da bi ih ljudi videli. Zaista vam kažem, već su primili svoju nagradu.

6 A ti kada se moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata za sobom i pomoli se svome Ocu koji vidi što je tajno. Tvoj Otac koji vidi što je tajno, uzvratiće ti javno.

7 I kada se molite, ne budite kao neznabоšci koji gomilaju reči, misleći da će zbog mnogih reči biti uslišeni.

8 Ne budite kao oni! Naime, vaš Otac zna koje su vaše potrebe i pre nego što zatražite nešto od njega.

9 Vi se, dakle, molite ovako:
'Oče naš, koji si na nebesima,

- neka se slavi ime twoje sveto,
- 10** neka dođe Carstvo twoje,
neka bude twoja volja,
kako na nebu, tako i na zemlji.
- 11** Hleb naš nasušni daj nam danas
12 i oprosti nam dugove naše
kako smo i mi oprostili dužnicima svojim.
- 13** Ne daj da podlegnemo iskušenju,
nego nas izbavi od Zloga.*
- 14** Jer, ako oprštate ljudima njihove prestupe,
oprostiće i vama vaš Otac nebeski.
- 15** A ako ne oprštate ljudima, ni vama neće oprositi Otac vaše prestupe.

O postu

16 A kada postite, ne budite snuždeni kao licermeri, koji izobličuju svoje lice da bi ih ljudi videli kako poste. Zaista vam kažem: već su primili svoju nagradu.

17 A ti kada postiš, umij se i uredi svoju kosu mažući je uljem,

18 da ne primete ljudi da postiš, nego Otac tvoj koji vidi što je tajno. I Otac tvoj koji vidi što je tajno, uzvratiće ti javno.

Pravo blago

19 Ne prikupljajte sebi blago na zemlji, gde ga moljci i rđa nagrizaju i gde lopovi potkopavaju i kradu.

* **6:13** Reč u grčkom može da znači i *zlo* (kao u starijim prevodima) i *Zli*, pri čemu se misli na đavola.

20 Nego prikupljajte sebi blago na nebu, gde ni moljac ni rđa ne nagrizaju i gde lopovi ne potkopavaju i ne kradu.

21 Jer, gde je tvoje blago, tamo će biti i tvoje srce.

22 Oko je svetiljka telu. Ako je tvoje oko velikodušno, celo tvoje telo biće osvetljeno.

23 Ali ako je tvoje oko zavidno[†], celo tvoje telo biće u tami. Dakle, ako ono što te osvetljava postane tamno, kakva li će tek tama nastati u tebi!

Ne može se služiti Bogu i bogatstvu

24 Niko ne može služiti dva gospodara. Jer, ili će jednoga mrzeti, a drugoga voleti; ili će jednome biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu!

25 Zato vam kažem: ne brinite se za svoj život, šta ćete jesti ili šta ćete piti, niti za telo, čime ćete se odenuti. Nije li život vredniji od hrane i telo od odeće?

26 Pogledajte ptice na nebu! Niti seju, niti žanju, niti sabiru u žitnice, a vaš Otac nebeski ih hrani. Zar vi ne vredite mnogo više od njih?

27 Ko od vas može brinući se produžiti sebi život, makar samo za jedan čas?[‡]

28 A zašto se brinete za odeću? Pogledajte poljske ljiljane! Ne trude se niti predu.

29 A ja vam kažem da ni Solomon u svoj svojoj raskoši nije bio odevan kao i jedan od njih.

30 Pa ako Bog tako odeva bilje koje je danas u polju, a već sutra se baca u peć, koliko li će pre odenuti vas, o, maloverni!

[†] **6:23** Doslovno: *oko zdravo... oko loše.* [‡] **6:27** Doslovno: *makar samo za pedalj.*

31 Ne govorite zabrinuto: 'Šta ćemo jesti?' ili: 'Šta ćemo pitи?' ili: 'Šta ćemo obući?'

32 Sve to traže i mnogobošci. Jer, zna vaš nebeski Otac da vam je sve to potrebno.

33 Tražite prvo Carstvo Božije i njegovu pravednost, a sve ovo će vam se dodati.

34 Prema tome, ne brinite se za sutrašnji dan, jer će se sutra brinuti o sebi. Svakom danu je dosta zla svoga.

7

O osuđivanju drugih

1 Ne osuđujte, da sami ne biste bili osuđeni.

2 Jer kako vi sudite *druge*, tako će i vama biti suđeno. Kakvom merom merite, takvom merom će vama biti mereno.

3 Zašto vidiš trun u oku brata svoga, a ne primećuješ balvan u svome oku?

4 Ili, kako možeš da kažeš svome bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka', a u svome oku imaš balvan?

5 Licemere! Najpre izvadi balvan iz svoga oka, a onda gledaj kako da izvadiš trun iz oka svoga brata.

6 Ne dajte svetinje psima, jer će se okrenuti protiv vas i rastrgnuti vas, niti bacajte svoje bisere pred svinje, jer će izgaziti bisere.

Bog odgovara na molitvu

7 Molite i daće vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvoriće vam se.

8 Jer, ko god moli, dobija, ko god traži, nalazi, i ko god kuca, tome se otvara.

9 Ko bi od vas svome sinu dao kamen, kad ovaj zatraži hleb,

10 ili mu dao zmiju, kad sin zatraži ribu?

11 Dakle, kada vi, budući zli, umete da dajete dobre darove svojoj deci, koliko će više vaš Otac koji je na nebesima dati dobra onima koji zatraže od njega?

Zlatno pravilo

12 Sve što hoćete da ljudi čine vama, činite i vi njima. O tome su Zakon i Proroci.

Široka i uska vrata

13 Uđite na uska vrata, jer su široka vrata i prostran put koji vodi u propast, i mnogo je onih koji stupaju na njega.

14 Kako li su samo uska vrata i tesan put koji vode u život i malo je onih koji ga nalaze.

Čuvajte se lažnih proroka!

15 Čuvajte se lažnih proroka koji vam dolaze u ovčijem ruhu, a iznutra su grabljivi vuci.

16 Prepoznaćete ih po njihovim plodovima. Bere li se grožđe s trnja, ili smokve s čička?

17 Tako svako dobro drvo rađa dobre plodove, a svako loše drvo rađa loše plodove.

18 Ne može dobro drvo rađati loše plodove, niti može loše drvo rađati dobre plodove.

19 Svako drvo koje ne rađa dobre plodove, seče se i baca u vatru.

20 Tako ćete i *lažne proroke* prepoznati po njihovim plodovima*.

Istiniti i lažni učenici

* **7:20** Plodovi se ovde odnose na dela.

²¹ Neće ući u Carstvo nebesko svako ko mi govori: 'Gospode, Gospode!', nego onaj koji izvršava volju Oca mojega koji je na nebesima.

²² Mnogi će mi govoriti u onaj dan: 'Gospode, Gospode! Nismo li prorokovali u tvoje ime, u tvoje ime izgonili zle duhove, i u tvoje ime činili mnoga čuda?'

²³ Onda će im ja reći: 'Nikada vas nisam poznavao. Odlazite od mene vi, koji činite bezakonje!'

Mudri i nerazumni graditelji

²⁴ Prema tome, svako ko sluša ove moje reči i izvršuje ih, sličan je mudrom čoveku koji je sazidao svoju kuću na steni.

²⁵ Sruči se kiša, reke se izliju, dunu vetrovi i obore se na onu kuću, ali kuća se ne sruši, jer je utemeljena na steni.

²⁶ A svako ko sluša ove moje reči i ne izvršuje ih, sličan je nerazumnom čoveku koji je sazidao svoju kuću na pesku.

²⁷ Sruči se kiša, reke se izliju, dunu vetrovi i obore se na onu kuću, i ona se sruši do temelja.“

²⁸ Kad je Isus završio ove reči, narod se divio njegovom učenju,

²⁹ jer ih je učio kao neko ko ima vlast, a ne kao njihovi znalci Svetoga pisma.

Isus čini mnoga čuda

8

Isus leči gubavca

¹ Kad je Isus sišao sa gore, krene za njim mnogo naroda.

² Uto mu pristupi neki gubavac, pade pred njim i reče mu: „Gospode, ako hoćeš, možeš da me očistiš.“

³ Isus ispruži ruku i dotaknu ga, rekavši: „Da, hoću, budi čist!“ Čovek je istog trenutka bio isceljen od gube.

⁴ Isus mu reče: „Gledaj da nikom ne govoriš o ovome, nego idi i pokaži se svešteniku i prinesi žrtvu koju je Mojsije propisao, da se pred njima potvrди *da si zdrav*.“

Vera rimskog kapetana

⁵ Kad je došao u Kafarnaum, pristupi mu jedan rimski kapetan

⁶ i zamoli ga: „Gospode, moj sluga leži u kući oduzet i mnogo se muči.“

⁷ Isus mu reče: „Doći ču i izlečiću ga.“

⁸ Kapetan mu odgovori: „Gospode, ja nisam dostojan da dođeš pod moj krov. Nego ti samo reci reč i ozdraviće moj sluga.“

⁹ Ja, naime, imam vojнике koji su mi potčinjeni, pa kad kažem jednom: 'Idi tamо!', on ode; i drugome: 'Dođi!', on dođe. I sluzi kad kažem: 'Uradi ovo!', on uradi.“

¹⁰ Kad je Isus čuo ovo, zadivio se i rekao onima koji su ga sledili: „Zaista vam kažem da ni među Izrailjcima nisam našao ovakvu veru!

¹¹ A ja vam kažem da će mnogi doći s istoka i zapada i sesti za sto sa Avrahomom, Isakom i Jakovom u Carstvu nebeskom.

¹² A podanici Carstva biće izbačeni u tamu najkrajnju. Tamo će biti plač i škrugut zuba.“

13 Isus reče kapetanu: „Idi! Neka ti bude kako si verovao.“ Tog istog časa je sluga ozdravio.

Isus isceljuje mnoge bolesnike

14 Isus je došao u Petrovu kuću. Tamo je zatekao Petrovu taštu kako leži u groznicu.

15 Isus je dotakao njenu ruku i groznicu je prestala. Onda je ustala i počela da ga poslužuje.

16 A kada se spustilo veče, doveli su Isusu mnoge koji su bili opsednuti zlim duhovima. Duhove je isterao rečju, a bolesne izlečio,

17 da bi se ispunilo ono što je rekao prorok Isaija:
„On je naše slabosti uzeo,
i naše bolesti poneo.“

Isus poučava o ceni sledbeništva

18 Kad je Isus video da se oko njega okupilo mnogo sveta, zapovedio je svojim učenicima da se pređe na drugu obalu jezera.

19 Tada mu je pristupio neki znalač Svetog pisma i rekao mu: „Učitelju, slediće te kud god ti budeš pošao!“

20 Isus mu odgovori: „Lisice imaju jazbine, ptice gnezda, a Sin Čovečiji nema gde da nasloni glavu.“

21 Neki, opet, drugi učenik mu reče: „Gospode, dozvoli mi prvo da odem i sahranim oca.“*

22 A Isus mu odgovori: „Kreni ti za mnom, a mrtvima prepusti da sahranjuju svoje mrtve.“

* **8:21** Po judejskom običaju iz prvog veka naše ere, sahranjivanje se obavljalo neposredno po smrti preminulog. Međutim, nakon godinu dana, kada bi telo istrulilo, najstariji sin bi skupio očeve kosti i stavio ih u posebnu kutiju. Kutija bi se zatim stavljalaa u otvor u zidu groba. To je bilo potpuno sahranjivanje.

Isus stišava buru

²³ Kada se Isus ukrcao na brodić, za njim su pošli i njegovi učenici.

²⁴ Iznenada, podigla se velika bura na jezeru, tako da su talasi preplavljavali brodić. A Isus je spavao.

²⁵ Učenici su mu pristupili i probudili ga govoreći: „Gospode, spasi nas, propadamo!“

²⁶ A Isus im reče: „Zašto ste se uplašili, maloverni?“ Onda ustade, te zapovedi vetrovima i jezeru da se smire, i nastade velika tišina.

²⁷ Ljudi su začuđeni govorili: „Ko je ovaj da mu se i vetrovi i jezero pokoravaju?“

Opsednuti Gadarinci

²⁸ Kad je Isus prispeo na drugu stranu jezera u gadarinski kraj, iz grobnica su izašla dva čoveka opsednuta zlim duhovima i pošla mu u susret. Bili su veoma opasni, pa se niko nije usuđivao da prođe onim putem.

²⁹ Oni povikaše: „Šta hoćeš od nas, Sine Božiji? Jesi li došao da nas mučiš pre određenog vremena?“

³⁰ Podalje odatle nalazilo se veliko krdo svinja.

³¹ Zli duhovi iz dvojice opsednutih zamoliše Isusa: „Ako nas već izgoniš, pošalji nas u ono krdo svinja.“

³² Isus im reče: „Odlazite!“ Zli duhovi su izašli i ušli u svinje. Krdo se istog časa sjurilo niz obronak u more i podavilo se u vodi.

³³ A svinjari su se razbežali, pa su došli u grad i sve razglasili, kao i ono što se dogodilo sa opsednutima.

34 Sav grad je izašao i pošao u susret Isusu. Kad su ga videli, zamolili su ga da ode iz njihovog kraja.

9

Isus isceljuje oduzetog

1 Isus je zatim, ušao u brodić, otplovio na drugu stranu i došao u svoj grad.

2 Tamo su mu doveli jednog oduzetog čoveka koji je ležao na nosilima. Isus, videvši njihovu veru, reče oduzetome: „Hrabro, sinko, oprštaju ti se tvoji gresi!“

3 A neki znalci Svetog pisma rekoše u sebi: „Ovaj vređa Bogu.“

4 Pronikavši njihove misli, Isus reče: „Zašto imate tako zle misli u svome srcu?“

5 Šta je lakše reći: ‐Tvoji gresi su oprošteni”, ili: ‐Ustan i hodaj?“

6 Ali da znate: Sin Čovečiji ima vlast da opršta grehe na zemlji.“ Onda reče oduzetome: „Ustan, uzmi svoja nosila i idi svojoj kući!“

7 Oduzeti ustane i ode svojoj kući.

8 Kada je narod to video, zaprepastio se, pa je dao slavu Bogu koji je dao takvu vlast ljudima.

Isus poziva Mateja

9 Kako je odlazio odande, Isus je primetio jednog čoveka kako sedi na mestu za prikupljanje poreza. Zvao se Matej. Isus mu reče: „Podi za mnom!“ On ustade i podje za Isusom.

10 Dok je Isus obedovao u Matejevoj kući, mnogo poreznika i drugih grešnika je došlo i obedovalo sa Isusom i njegovim učenicima.

11 A fariseji, videvši to, upitaše njegove učenike: „Zašto vaš učitelj jede sa poreznicima i drugim grešnicima?“

12 Isus je to čuo, pa im je odgovorio: „Lekar ne treba zdravima, nego bolesnima.

13 Idite i naučite šta znači ovo: 'Milosrđe hoću, a ne žrtvu.' Jer ja nisam došao da pozovem pravednike, već grešnike.“

Rasprava o postu

14 Isusu su tada pristupili Jovanovi učenici. Pitali su ga: „Zašto mi i fariseji često postimo, a tvoji učenici ne poste?“

15 Isus im odgovori: „Zar mogu svatovi tugovati dok je mladoženja sa njima? Ipak, doći će dani kada će im oteti mladoženju, i tada će postiti.

16 Niko ne prišiva zakrpu od novog platna na staru odeću; jer zakrpa, kad se u pranju skupi, dere staru odeću, te nastaje veća poderotina.

17 Niti se novo vino sipa u stare mebove, jer će se stari mehovi raspući od vrenja novog vina, pa će vino isteći, a mehovi propasti. Nego, novo vino se sipa u nove mebove, pa se tako oboje sačuvaju.“

Vaskrsenje Jairove čerke i izlečenje bolesne žene

18 Dok im je Isus to govorio, pristupi mu neki starešina, pade pred njim ničice i reče: „Moja čerka je upravo umrla. No, ti dođi, stavi svoju ruku na nju i ona će oživeti.“

19 Isus ustade te pođe za njim zajedno sa svojim učenicima.

20 Uto, neka žena koja je dvanaest godina patila od krvarenja, priđe mu s leđa i dotače rub njegove odeće.

²¹ Govorila je u sebi: „Ako dotaknem samo njegovu odeću, ozdraviću.“

²² Isus se okreće i ugledavši je, reče: „Hrabro, čerko, tvoja te je vera iscelila.“ Žena je tog časa bila izlečena.

²³ Kada je Isus došao u kuću onog starešine, ugledao je pogrebne svirače i ljude kako nariču.

²⁴ Rekao im je: „Sklonite se! Devojka nije umrla, nego spava.“ A oni su mu se podsmevali.

²⁵ Kada je narod bio isteran, Isus uđe unutra, uze devojku za ruku i ona ustade živa.

²⁶ To se pročulo po celom onom kraju.

Iseljenje dvojice slepih

²⁷ Kad je Isus odlazio odande, krenu za njim dva slepca. Vikali su i govorili: „Sine Davidov, smiluj se na nas!“

²⁸ Kad je ušao u kuću, slepcii mu pristupe. Isus ih upita: „Verujete li da vas mogu isceliti?“

„Da, Gospode!“ – odgovoriše oni.

²⁹ Onda je Isus dotakao njihove oči i rekao: „Neka vam bude po vašoj veri.“

³⁰ Tog časa su progledali, a Isus im strogo napomenu: „Gledajte da niko ne dozna za ovo!“

³¹ A oni, izašavši iz kuće, proneše glas o njemu po celom onom kraju.

Iseljenje nemog i opsednutog čoveka

³² Tek što su ova dvojica izašla, kad eto, dovedoše mu čoveka koji nije mogao da govori jer je bio opsednut zlim duhom.

³³ Pošto je Isus isterao zlog duha, nemi čovek je progovorio. Narod je ostao u čudu govoreći: „Nikada se tako nešto nije dogodilo u Izraelju.“

³⁴ Ipak, fariseji rekoše: „On uz pomoć glavara zlih duhova isteruje zle duhove!“

Mnogo posla, a malo radnika

³⁵ Isus je prolazio kroz sve gradove i sela. Poučavao je narod u njihovim sinagogama, objavljivao Radosnu vest o Carstvu i lečio svaku bolest i svaku nemoć.

³⁶ Kad je video toliki narod, sažalio se nad njim, jer su bili iznurenici i ojađeni kao ovce bez pastira.

³⁷ Tada Isus reče svojim učenicima: „Žetve je mnogo, a malo radnika.

³⁸ Stoga se molite Gospodaru žetve da pošalje radnike na svoju žetvu.“

10

Misija dvanaestorice apostola

¹ Isus je pozvao svojih dvanaest učenika i dao im vlast da isteruju nečiste duhove i da leče svaku bolest i svaku nemoć.

² A ovo su imena dvanaest apostola: prvi Simon, prozvani Petar, i njegov brat Andrija, Jakov Zavedejev i njegov brat Jovan,

³ Filip i Vartolomej, Toma i Matej poreznik, Jakov Alfejev i Tadej,

⁴ Simon Hananejac i Juda Iskariot, koji je izdao Isusa.

⁵ Ovu Dvanaestoricu je Isus poslao i naložio im: „Ne idite k neznabušcima i ne ulazite u samarske gradove.

⁶ Idite radije izgubljenim ovcama doma Izraeljevog.

⁷ Kad putujete propovedajte ovo: 'Približilo se Carstvo nebesko.'

⁸ Bolesne lečite, mrtve vaskrsavajte, gubave čistite, zle duhove izgonite! Besplatno ste primili, besplatno i dajte.

⁹ Ne opremajte svoje pojaseve ni zlatnim, ni srebrnim, ni bakrenim novcem.

¹⁰ Ni torbu na put ne nosite, ni dva para odeće, ni obuće, ni štap, jer radnik zaslужuje svoju hranu.

¹¹ A kada ulazite u neko selo, raspitajte se ko u njemu hoće da vas primi. Tu ostanite sve dok ne dođe vreme da odete.

¹² Ulazeći u tu kuću, pozdravite ukućane.

¹³ I ako ta kuća hoće da vas primi, neka vaš mir bude nad njom. Ako li kuća neće da vas primi, neka se vaš mir vrati k vama.

¹⁴ A ako vas neko ne primi ili ne posluša vaših reči, izadite iz te kuće ili iz tog grada i otresite prašinu sa svojih nogu.

¹⁵ Zaista vam kažem da će zemlji sodomskoj i gomorskoj biti lakše na Sudnji dan nego onom gradu.

Čekaju vas progonstva!

¹⁶ Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Stoga, budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi.

¹⁷ Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati sudovima i bičevati vas po svojim sinagogama.

¹⁸ I pred vladare i careve će vas voditi zbog mene, da posvedočite njima i mnogoboćima.

¹⁹ A kada vas budu predali, ne brinite se šta ćete govoriti, jer će vam u taj čas biti dano šta da kažete.

20 Nećete, naime, vi govoriti, nego će Duh Oca vašega govoriti iz vas.

21 Brat će brata predati da se pogubi i otac svoje dete, ustaće deca na svoje roditelje i ubijaće ih.

22 Svi će vas mrzeti radi mog imena, ali ko istraje do kraja, biće spasen.

23 Kada vas budu progonili u jednom gradu, vi bežite u drugi. Zaista vam kažem: Sin Čovečiji će doći pre no što vi dovršite svoje poslanje po Izrailjevim gradovima.

24 Učenik nije iznad svoga učitelja, niti je sluga iznad svoga gospodara.

25 Učeniku je dovoljno da bude kao njegov učitelj i sluzi da bude kao njegov gospodar. Ako su domaćina nazvali Veelzevulom, koliko će pogrdnijim imenima nazvati njegove ukućane.

Ne treba se plašiti

26 Zato se ne bojte ljudi, jer nema ničeg što je skriveno, da se neće otkriti, niti tajnog, da se neće dozнати.

27 Što vam kažem u tami, recite na svetlu i što vam se tiho kaže na uho, objavite glasno s krovova.

28 Ne bojte se onih koji ubijaju telo; oni dušu ne mogu ubiti. Više se bojte onoga koji može i dušu i telo da pogubi u paklu.

29 Zar se ne prodaju dva vrapca za jedan novčić? Ipak, ni jedan od njih ne pada na zemlju a da to dozvoli vaš Otac.

30 A vama su i sve vlasti na glavi prebrojane.

31 Zato se ne bojte: vi vredite mnogo više od jata vrabaca.

32 Ko god mene prizna pred ljudima, priznaću i ja njega pred Ocem svojim koji je na nebesima.

33 A ko god se odrekne mene pred ljudima, odreći će se i ja njega pred mojim Ocem koji je na nebesima.

34 Ne mislite da sam došao da donesem mir na zemlju. Nisam došao da donesem mir, nego mač.

35 Ja sam, naime, došao
'da razdvojam čoveka od njegovog oca,
i čerku od njene majke,
i snahu od svekrve.'

36 Čoveku će njegovi ukućani
postati neprijatelji.'

37 Ko svoju majku više voli od mene, nije dostojan da bude moj sledbenik, i ko svoju čerku više voli od mene, nije dostojan mene.

38 Ko ne uzima svoj krst i ne sledi me, nije dostojan mene.

39 Ko hoće da nađe svoj život, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.

40 Ko vas prihvata, mene prihvata, a ko mene prihvata, prihvata onoga koji me je poslao.

41 Ko prihvata proroka zato što je prorok, taj će primiti proročku platu. Ko prihvata pravednika zato što je pravednik, taj će primiti pravedničku platu.

42 Ko napoji jednog od ovih neznatnih samo čašom hladne vode zato što je moj učenik, zaista vam kažem: taj čovek neće biti lišen svoje nagrade."

Isus poučava o Carstvu

11*Isus i Jovan Krstitelj*

¹ Kad je Isus završio da upućuje dvanaestoricu svojih učenika, otišao je odatle da poučava i propoveda po gradovima *Galileje*.

² A Jovan, koji je bio u tamnici, čuvši o Hristovim delima, posla svoje učenike

³ da pitaju Isusa: „Jesili ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugoga?“

⁴ Onda im Isus odgovori: „Idite i javite Jovanu šta čujete i vidite:

⁵ slepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluvi čuju, mrtvi se vraćaju u život, siromašnima se propoveda Radosna vest.

⁶ Blažen je onaj ko se ne pokoleba zbog mene.“

⁷ Kad su *Jovanovi učenici* otišli, Isus je počeo da govori narodu o Jovanu: „Zašto ste izašli u pustinju? Da vidite kako vetr ljlula trsku?

⁸ Šta ste, dakle, izašli da vidite? Čoveka obučenog u raskošnu odeću? Evo, ti što nose raskošnu odeću žive na carskim dvorovima.

⁹ Prema tome, šta ste očekivali da vidite? Proroka? Da, kažem vam, on je i više nego prorok.

¹⁰ To je onaj o kome je pisano:

’Evo, šaljem poslanika svoga
ispred tvoga lica,

koji će ti put pripraviti.’

¹¹ Zaista vam kažem: među ljudima rođenima od žena nije se pojavio slavniji od Jovana Krstitelja, ali i najneznatniji među narodom Carstva nebeskog slavniji je od njega.

12 Od vremena Jovana Krstitelja do sada, u Carstvo nebesko se provaljuje, i siloviti ga osvajaju.

13 Jer, svi su Proroci i Zakon Mojsijev prorokovali do Jovana.

14 I ako hoćete da prihvate, on je Ilija koji treba da dođe.

15 Ko ima uši, neka sluša!

Isusov sud o savremenicima

16 S kim ču uporediti ovaj naraštaj? On je sličan deci koja sede po trgovima i dovikuju drugoj deci:

17 'Svirali smo vam,
a vi niste igrali.

Jadikovali smo,
a vi niste naricali!'

18 Jer, došao je Jovan koji posti i ne pije *vino*, a oni kažu: 'Opsednut je zlim duhom.'

19 Došao je Sin Čovečiji, koji jede i pije, a oni kažu: 'Gledaj izjelice i pijanice, prijatelja poreznika i grešnika!' Ipak, mudrost se delima dokazuje."

Teško nepokajanim gradovima!

20 Tada je Isus počeo da kori gradove u kojima su se dogodila većina njegovih čuda, ali se stanovnici nisu pokajali:

21 „Jao tebi, Horazine! Jao tebi, Vitsaido! Jer, da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su bila učinjena u vama, odavno bi se već pokajali, sedeci u kostreti i pepelu.

22 Ali ja vam kažem da će Tiru i Sidonu biti lakše na Sudnji dan nego vama.

23 A ti, Kafarnaume, hoćeš li se do neba uzdići? Do Sveta mrtvih ćeš se srušiti! Jer da su se u

Sodomi dogodila čuda koja su se dogodila u tebi, tog grada bi bilo sve do današnjega dana.

²⁴ Ali ja vam kažem da će zemlji sodomskoj biti lakše na Sudnji dan nego tebi.“

Spasitelj poziva

²⁵ U to vreme Isus reče: „Hvalim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio onima što su kao mala deca.

²⁶ Da, Oče, jer ti je tako bilo po volji.

²⁷ Otac mi je sve predao, i niko ne poznaje Sina osim Oca, niti ko zna Oca osim Sina, i onog kome Sin hoće da otkrije.

²⁸ Dođite k meni, svi koji ste umorni i pod tretom, i ja ću vam dati odmora.

²⁹ Uzmite moj jaram na sebe, i naučite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca, te ćete naći spokoj svojim dušama.

³⁰ Jer moj je jaram blag, i breme je moje lako.“

12

Isus - Gospodar subote

¹ Tih dana je Isus prolazio kroz žitna polja. Bila je subota. Njegovi učenici su bili gladni, pa su počeli da trgaju klasje i da jedu zrnevlje.

² Kada su fariseji to videli, rekli su Isusu: „Pogledaj! Tvoji učenici čine što ne sme da se čini subotom.“

³ Isus im odgovori: „Zar niste čitali šta je David učinio kada je ogladneo, on i njegovi pratioci?

⁴ On je ušao u Dom Božiji i zajedno sa njima jeo postavljene hlebove koje, *po Zakonu*, nisu

smeli da jedu ni on ni njegovi pratioci, nego samo sveštenici.

⁵ Ili, zar niste čitali u Zakonu da sveštenici u hramu krše subotu, a ipak nisu krivi?

⁶ A ja vam kažem da se ovde zbiva nešto važnije od hrama.

⁷ Kada biste znali šta znači: 'Milosrđe hoću, a ne žrtvu', ne biste osudili nevine.

⁸ Jer, Sin Čovečiji je Gospodar subote."

Čovek sa usahлом rukom isceljen u subotu

⁹ Isus je otišao odande i ušao u njihovu sinagogu.

¹⁰ Tamo se našao neki čovek sa usahлом rukom. Fariseji su upitali Isusa: „Da li je dopušteno lečiti u subotu?“ To su ga pitali, nameravajući da ga optuže.

¹¹ Isus im odgovori: „Ima li takvog među vama, koji ne bi svoju jedinu ovcu prihvatio i izvadio ako bi ova u subotu upala u jamu?“

¹² A koliko je samo čovek vredniji od ovce! Prema tome, dozvoljeno je da se subotom čini dobro.“

¹³ Onda reče čoveku sa usahлом rukom: „Ispruži svoju ruku!“ Čovek ispruži ruku i ona postade zdrava kao i druga ruka.

¹⁴ Tada fariseji izadoše i većajući skovaše zaveru kako da ubiju Isusa.

Isus - sluga Božiji

¹⁵ Kada je Isus to doznao, napustio je to mesto. Mnoštvo ljudi ga je sledilo i on ih je sve iscelio.

¹⁶ Isus im je napomenuo da ne otkrivaju ko je on,

¹⁷ da bi se ispunilo ono što je *Bog* rekao po proroku Isaiji:

- 18** „Evo Sluge moga, koga sam izabrao,
voljenog mog, miljenika duše moje.
Na njega ћu Duha svoga izliti,
da objavi pravdu narodima.
- 19** Neće se prepirati, niti vikati,
niti ћe se glas njegov čuti po ulicama.
- 20** On neće slomiti trsku napuknutu,
niti ћe ugasiti fitilj koji tinja,
dok ne dovede pravo do pobeđe.
- 21** Ime njegovo nada narodima biće.“

Kakvom silom Isus leči?

22 Nakon toga su Isusu doveli čoveka opsednutog zlim duhom, koji je zbog toga bio slep i nem. Isus ga je iscelio, pa je čovek progovorio i progledao.

23 Sav narod se divio i govorio: „Nije li ovo Sin Davidov?“

24 Kad su fariseji to čuli, rekli su: „Ovaj ne isteruje zle duhove osim uz pomoć Veelzevula, glavara zlih duhova!“

25 A Isus, znajući šta misle, reče im: „Svako carstvo u kome dođe do podele i rata – opusteće, i svaki grad ili dom gde se ljudi okrenu jedni protiv drugih, neće opstati.

26 Ako Satana izgoni Satana, on se okrenuo protiv sebe samog. Kako ћe, dakle, opstati njegovo carstvo?

27 Ako ja uz pomoć Veelzevula izgonim zle duhove, uz čiju pomoć ih vaši učenici* izgone? Zato ћe vam oni suditi.

28 Ali, ako ja Božijim Duhom izgonim zle duhove, onda je k vama došlo Carstvo Božije.

* **12:27** Doslovno: *sinovi*.

29 Ili, zar može neko da uđe u kuću snažnog čoveka i da opljačka njegovo pokućstvo, ako ga prvo ne sveže? Tek onda će opljačkati njegovu kuću.

30 Ko nije sa mnom, protiv mene je, i ko sa mnom ne sakuplja, taj rasipa.

31 Zato vam kažem: ljudima se može oprostiti svaki greh i svako bogohulstvo, ali bogohulstvo protiv Duha mu se neće oprostiti.

32 I ako ko kaže nešto protiv Sina Čovečijeg, to mu se može oprostiti; ali ako kaže nešto protiv Duha Svetoga, to mu se neće oprostiti ni na ovom svetu, ni u budućem.

Dobro drvo rada dobre plodove

33 Stoga se odlučite: ili je drvo dobro, pa mu je i plod dobar, ili je drvo loše, pa mu je i plod loš. Drvo se, naime, po svome plodu poznaće.

34 Porode zmijski! Kako možete reći šta je dobro, kad ste sami zli? Usta govore ono čime je srce ispunjeno.

35 Dobar čovek iz riznice *svoga srca* iznosi dobro, a zao čovek iz zle riznice *svoga srca* iznosi zlo.

36 Ali ja vam kažem da će ljudi na Sudnji dan odgovarati za svaku reč koju neodgovorno izgovore.

37 Jer, tvoje će te reči ili opravdati ili okriviti.“

Zahtev za čudom

38 Tada mu rekoše neki od znalaca Svetog pisma i od fariseja: „Učitelju, hoćemo da vidimo znak od tebe.“

39 Isus im je odgovorio: „Zli i preljubnički naraštaj traži znak, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka proroka Jone.“

40 Jer, kao što je Jona proveo tri dana i tri noći u utrobi kita, tako će i Sin Čovečiji biti tri dana i tri noći u srcu zemlje.

41 Ninivljani će se podići iz mrtvih na Sudnji dan sa ovim naraštajem i optužiti ga, jer su se oni pokajali na Joninu propoved, a evo, ovde se zbiva nešto što prevazilazi Jonu.

42 Carica sa juga će se podići iz mrtvih na Sudnji dan sa ovim naraštajem i optužiće ga, jer je iz daleka došla da čuje Solomonovu mudrost, a evo, ovde se zbiva nešto što prevazilazi Solomona.

43 A kada nečisti duh izade iz čoveka, on tumara po bezvodnim mestima tražeći sebi pokoja. I pošto ga ne nalazi,

44 kaže: 'Vratiću se u svoj dom, odakle sam izašao.' Kada se vратi, nalazi kuću nenastanjenu, počišćenu i uređenu.

45 Onda odlazi i dovodi sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, pa uđu i nastane se tamo. Čoveku onda to potonje stanje biva gore no što mu je bilo pređašnje. Tako će biti i sa ovim zlim naraštajem."

Prava Isusova rodbina

46 Dok je Isus govorio narodu, dođu njegova majka i braća. Stajali su napolju želeći da govore sa njim.

47 Neko mu reče: „Evo, tu napolju su tvoja majka i tvoja braća i hoće da govore sa tobom.“

48 Isus mu odgovori: „Ko je moja majka i ko su moja braća?“

49 Onda je pružio svoju ruku prema učenicima i rekao: „Evo moje majke i moje braće!

50 Jer onaj ko vrši volju moga Oca koji je na nebesima, taj mi je brat i sestra i majka.“

13

Priča o Carstvu Božijem

1 Onoga dana Isus je izašao iz kuće i seo uz jezero.

2 Oko njega se okupilo mnogo sveta, pa je morao da sedne u jednu lađicu, dok je sav narod stajao na obali.

3 Mnogo im je govorio služeći se pričama:

Priča o sejaču

„Gle, izađe sejač da seje.

4 I kako je sejao, neka zrna su pala kraj puta. No, došle su ptice i pozobale ih.

5 Druga zrna su pala na kamenito tle, gde nisu imala mnogo zemlje. Brzo su iznikla, jer zemlja nije bila duboka.

6 Ali kada je sunce sinulo, spržilo je biljke, i pošto nisu imale koren, posušile su se.

7 Neka zrna su pala među trnje. Trnje naraste i poguši biljke.

8 Ipak, neka zrna su pala na dobru zemlju i donela rod: neka stostruko, neka šezdesetostruko, a neka tridesetostruko.

9 Ko ima uši, neka sluša!“

Zašto Isus govori u pričama?

10 Tada mu pristupe njegovi učenici i upitaju ga: „Zašto im govorиш kroz priče?“

11 Isus im odgovori: „Vama je dano da sazname tajne Carstva nebeskog, a njima nije dano.

12 Jer ko ima, njemu će se dodati i izobilovaće, a onome koji nema, oduzeće se i to što ima.

13 Zato im govorim kroz priče, zato što gledaju, a ne vide, slušaju, a ne čuju i ne razumeju.

14 Na njima se ispunjava Isaijino proroštvo koje glasi:

'Slušaćete i nećete razumeti,
gledaćete i nećete videti.'

15 Jer je otvrđnulo srce ovoga naroda,
uši su svoje začepili,
oči su svoje zatvorili,
da očima ne vide,
da ušima ne čuju,
da srcem ne razumeju i obrate se,
da ih ja iscelim.'

16 A vaše oči su blažene što gledaju, i vaše uši što slušaju.

17 Jer zaista vam kažem: mnogi proroci i pravednici su želeli da vide ono što vi gledate, ali nisu videli, i da čuju što vi slušate, ali nisu čuli.

Tumačenje priče o sejaču

18 Vi poslušajte, dakle, šta znači priča o sejaču.

19 Svakome ko sluša reč o Carstvu, a ne razume, dolazi Zli i otima što mu je posejano u srcu. To je ono *seme* što je uz put posejano.

20 A *seme* posejano na kamenito tle, to je onaj koji kad čuje Božiju reč, odmah je sa radošću prihvata,

21 ali pošto reč nije uhvatila korena u njemu, biva nepostojan. Kad nastane nevolja ili progonstvo zbog reči, on odmah otpada.

22 Ono *seme* što je posejano u trnje, to je onaj koji čuje reč, ali briga za ovozemaljske stvari i zavodljivost bogatstva uguše reč, te ostaje bez ploda.

23 A *seme* posejano na dobro tle, to je onaj koji reč sluša i razume, te onda zaista daje plod: stotstruko, šezdesetostruko i tridesetostruko.“

Priča o kukolju

24 *Isus* im je ispričao drugu priču: „Carstvo nebesko je slično čoveku koji je posejao dobro seme na svojoj njivi.

25 Ali dok su *njegovi* ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, poseje kukolj među žito i ode.

26 Kada je usev izrastao i doneo plod, pokazao se i kukolj.

27 Sluge pristupiše svome domaćinu, pa mu rekoše: 'Gospodaru, nisi li ti posejao dobro seme na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?'

28 'To je uradio neprijatelj', odgovori im domaćin. Sluge ga onda upitaše: 'Hoćeš li, onda, da odemo i da ga pokupimo?'

29 *Domaćin* im odgovori: 'Ne, da ne biste sa kukoljem iščupali i žito.'

30 Ostavite neka oboje rastu do žetve. A u vreme žetve ču reći žeteocima: skupite prvo kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a žito odnesite u moju žitnicu.“

Priča o gorušičinom zrnu

31 *Isus* im je izložio drugu priču: „Carstvo nebesko je slično gorušičinom zrnu koje čovek uzme i poseje na svojoj njivi.

32 Ono je doduše manje od svega semenja, ali kada izraste, nadvisuje ostalo rastinje i postaje drvo na koje dolaze ptice nebeske i gnezde se po njegovim granama.“

Priča o kvascu

³³ Ispričao im je još jednu priču:

„Carstvo nebesko je slično kvascu koji žena uzme i umesi sa tri mere brašna, dok sve testo ne uskisne.“

Čemu služe priče?

³⁴ Sve ovo je Isus ispričao narodu kroz priče, i bez priča im ništa nije govorio,

³⁵ da bi se ispunilo ono što je *Bog* rekao po proroku:

„Moj govor biće u pričama,

objaviću što je sakriveno od postanka sveta.“

Isus objašnjava priču o kukolju

³⁶ Isus je onda raspustio narod i ušao u kuću. Njegovi učenici su došli k njemu i rekli mu: „Razjasni nam priču o kukolju na njivi.“

³⁷ On im odgovori: „Sejač dobrog semena je Sin Čovečiji.

³⁸ Njiva predstavlja svet. Dobro seme su podanici* Carstva, a kukolj su podanici Zloga.

³⁹ Neprijatelj koji je posejao kukolj – to je đavo. Žetva je svršetak sveta, a žeteoci anđeli.

⁴⁰ I kao što se kukolj sakuplja i spaljuje, tako će biti na svršetku sveta.

⁴¹ Sin Čovečiji će poslati svoje anđele da sakupe iz njegovog Carstva sve one što navode na greh i one koji čine bezakonje,

⁴² pa će ih baciti u peć ognjenu. Tamo će biti plač i škrugut zuba.

* **13:38** Doslovno: *sinovi*.

43 Tada će pravednici zasjati kao sunce u Carstvu Oca svojega. Ko ima uši, neka sluša!

Priča o sakrivenom blagu

44 Carstvo nebesko je slično i blagu sakrivenom u polju, koje čovek nađe. On ga tada sakrije i sav radostan ode da proda sve što ima, pa kupi ono polje.

45 Nadalje, Carstvo nebesko je slično trgovcu koji traga za lepim biserima.

46 A kada nađe jedan skupoceni biser, on ode da rasproda sve što ima i kupi ga.

Priča o ribarskoj mreži

47 Carstvo nebesko je slično i ribarskoj mreži bačenoj u more koja zahvati razne vrste *riba*.

48 Kada se mreža napuni i izvuku je na obalu, onda ribari sednu, pa dobre *rike* stave u sudove, a loše izbace.

49 Tako će biti i na svršetku sveta: izaći će anđeli pa će izdvojiti zle od pravednih

50 i baciti ih u peć ognjenu. Tamo će biti plać i škrugut zuba.

51 Razumete li sve ovo?“ Oni odgovoriše: „Da!“

52 On im onda reče: „Zato je svaki znalac Svetog pisma, poučen o Carstvu nebeskom, sličan domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro.“

Isusova služba izaziva različite reakcije

Neverovanje Nazarećana

53 Kada je Isus završio sa ovim pričama, otišao je odande.

⁵⁴ Došao je u svoj zavičaj i učio meštane u njihovoј sinagogi. Oni su se divili i govorili: „Odakle ovome ovakva mudrost i čuda?

⁵⁵ Nije li ovo drvodeljin sin? Ne zove li se nje-gova majka Marija, a njegova braća Jakov, Josif, Simon i Juda?

⁵⁶ Nisu li i njegove sestre ovde među nama? Odakle mu onda sve to?“

⁵⁷ Zato ga nisu prihvatili. Isus im reče: „Prorok je bez časti samo u svom zavičaju i u svom domu.“

⁵⁸ Tu nije učinio mnogo čuda zbog njihovog neverovanja.

14

Smrt Jovana Krstitelja

¹ U to vreme je Irod četverovlasnik čuo za Isusa,

² pa je rekao svojim dvoranima: „To je Jovan Krstitelj. On je ustao iz mrtvih, te zato čudne sile deluju u njemu.“

³ Irod, naime, beše uhvatio Jovana, svezao ga i bacio u tamnicu. To je bilo zbog Irodijade, žene Irodovog brata Filipa.

⁴ Jovan je govorio Irodu: „Ti nemaš prava da je imaš za ženu!“

⁵ Zbog toga je Irod htio da ga ubije, ali se bojao naroda, jer su Jovana smatrali prorokom.

⁶ Ipak, na Irodov rođendan Irodijadina čerka je pred gostima odigrala ples. Irodu se toliko dopala,

⁷ da se zakleo da će joj dati što god zatraži.

⁸ A ona, nagovorena od svoje majke, zatraži: „Daj mi ovde na tanjiru glavu Jovana Krstitelja.“

⁹ Car se ražalostio, ali je zbog zakletve i zbog okupljenih naredio da joj se da.

10 Tako je poslao da se Jovanu odrubi glava u tamnici.

11 Jovanovu glavu su doneli na tanjiru i dali devojci, a ona je odnела svojoj majci.

12 A Jovanovi učenici dođu, odnesu Jovanovo telo i sahrane ga. Potom odu i jave Isusu.

Isus hrani pet hiljada ljudi

13 Kada je Isus to čuo, povukao se odande brodićem na pusto mesto, da bude nasamo. Ipak, narod je to čuo, pa je pešice krenuo iz gradova za njim.

14 Izašavši iz brodića, Isus ugleda mnogo naroda, sažali se na njih, te izleći bolesne u narodu.

15 Kada je palo veče, pristupiše mu njegovi učenici i rekoše *mu*: „Već je dosta kasno, a mesto je pusto. Zato raspusti narod neka ode do okolnih sela da kupi sebi nešto za jelo.“

16 A Isus im reče: „Ne treba da idu. Dajte im vi da jedu.“

17 Oni mu rekoše: „Mi nemamo ovde ništa drugo osim pet hlebova i dve ribe.“

18 On im reče: „Donesite mi ih ovamo.“

19 I pošto je naredio narodu da poseda po travi, uzeo je onih pet hlebova i dve ribe, pogledao prema nebu i izrekao blagoslov. Potom je razlomio hleb i davao učenicima, a učenici narodu.

20 Svi su jeli i nasitili se. A učenici su pokupili još dvanaest kotarica preostalih komada.

21 Onih koji su jeli bilo je oko pet hiljada muškaraca, ne računajući žene i decu.

Isus hoda po vodi

22 Isus je odmah zatim poterao učenike da se ukrcaju u brodić i da pre njega otplove na drugu obalu, dok on ne raspusti narod.

23 Oprostivši se od naroda, otišao je u brda da se nasamo moli. Spustilo se i veče, a on je još uvek tamo bio sam.

24 A brodić *sa učenicima* je već bio na velikoj udaljenosti od obale, šiban talasima usled protivnog vetra.

25 Negde između tri i šest sati ujutro, došao je k njima hodajući po jezeru.

26 Ugledavši ga kako hoda po jezeru, učenici su preplašeni govorili: „To je utvara!“, i od straha povikaše.

27 Isus im odmah reče: „Budite hrabri! To sam ja, ne bojte se!“

28 A Petar reče: „Gospode, ako si to ti, zapovedi mi da dođem do tebe po vodi.“

29 Isus mu reče: „Dođi!“ Petar izađe iz brodića te, hodajući po vodi, krene prema Isusu.

30 Ali, videvši jačinu vetra, uplaši se, te poče da tone. On povika: „Gospode, spasi me!“

31 Isus odmah pruži ruku, dohvati ga i reče mu: „O, maloverni, zašto si posumnjao?“

32 Kada su ušli u brodić, veter se umirio.

33 Oni u brodiću pokloniše mu se i rekoše: „Ti si zaista Sin Božiji!“

Izlečenja u genisaretskom kraju

34 Kada su preplovili na drugu obalu, pristali su u Genisaretu.

35 Pošto su tamošnji ljudi prepoznali Isusa, razglasili su to po celom onom kraju, pa su mu doneli sve bolesnike.

36 Molili su ga da samo dotaknu rese njegove odeće. I ko god bi dotakao, ozdravljao bi.

15

Isus poučava o unutrašnjoj čistoći

1 Tada neki fariseji i znalci Svetog pisma iz Jerusalima pristupe Isusu, pa ga upitaju:

2 „Zašto tvoji učenici krše predanje *naših* starih? Oni, naime, ne peru ruke pre jela!“

3 Isus im uzvratil: „A zašto vi kršite Božiju zapovest zbog svojih uredaba?

4 Jer Bog je rekao: 'Poštuj *svoga* oca i *svoju* majku' i: 'Ko naruži oca ili majku, neka se pogubi.'

5 A vi kažete: 'Ako neko kaže svome ocu ili majci: „Sve što ja mogu da ti učinim je *žrtveni* prinos *Bogu*“ -

6 taj onda ne treba da se stara o svome ocu. Tako ste ukinuli Božiju reč radi vašeg predanja.

7 Licemer! Dobro je prorokovao Isaija o vama, rekavši:

8 'Ovaj narod me poštuje usnama,
ali mu je srce daleko od mene.'

9 Uzalud je njihova pobožnost;
njihovo učenje naučene su zapovesti ljudske.'"

10 Zatim je pozvao narod i rekao: „Slušajte i razumite!

11 Čoveka ne čini nečistim ono što ulazi u usta, već ono što izlazi iz usta. To ga čini nečistim!“

12 Tada su mu pristupili *njegovi* učenici i rekli mu: „Znaš li da su se fariseji uvredili kada su čuli ono što si rekao?“

13 A Isus im odgovori: „Svaka sadnica koju nije posadio Otac moj nebeski biće iskorenjena.

14 Pustite ih. Oni su slepci koji vode slepe. A ako slepac vodi slepoga, obojica će pasti u jamu.“

15 Petar mu reče „Objasni nam ovu priču.“

16 A Isus reče: „Zar i vi još uvek ne razumete?“

17 Ne shvatate li da sve što ulazi u čovekova usta odlazi u stomak i potom se izbacuje napolje?

18 A ono što izlazi iz usta, to izvire iz srca. To čini čoveka nečistim.

19 Jer iz srca izlaze zle pomisli, ubistva, preljube, blud, krađe, lažna svedočenja, pogrdne reči.

20 To čini čoveka nečistim, a jesti neopranim rukama – to čoveka ne čini nečistim.“

Vera jedne Hananejke

21 Isus je zatim otišao odande i povukao se u tirske i sidonske oblasti.

22 Kad, gle, neka žena Hananejka iz tih krajeva dođe i zavapi: „Gospode, Sine Davidov, smiluj mi se! Moja čerka se strašno muči, jer je opsednuta zlim duhom.“

23 Isus joj nije odgovorio ni reči. Tada mu pristupiše njegovi učenici moleći ga: „Reci joj da ode, jer ide za nama i viče.“

24 Isus joj odgovori: „Ja sam poslan samo izgubljenim ovcama doma Izrailjeva.“

25 Žena dođe, pade ničice pred njim te reče: „Gospode, pomozi mi!“

26 On joj odgovori: „Nije dobro uzeti hleb deci i baciti ga kučićima.“

27 A žena reče: „Da, Gospode, ali i kučići jedu od mrvica koje padaju sa stola njihovih gospodara.“

28 Tada joj Isus odgovori: „O, ženo, velika je tvoja vera! Neka ti bude po tvojoj želji.“ Tog istog časa je ozdravila njena čerka.

Isus isceljuje mnoge

29 Isus je otišao odande i došao do Galilejskog jezera. Popeo se na jedno brdo i тамо seo.

30 Tada je mnogo naroda došlo k njemu, a među njima mnogo hromih, slepih, bogalja, nemih i mnogo drugih. Položili su ih do njegovih nogu, a on ih je izlečio.

31 Narod se divio, pa je, gledajući da nemi govore, da su bogalji isceljeni, da hromi hodaju i da slepi gledaju, dao hvalu Bogu Izrailjevu.

Isus hrani četiri hiljade ljudi

32 Isus pozva k sebi svoje učenike, i reče im: „Žao mi je ovog naroda, jer, evo, ima već tri dana od kako su sa mnom, a nemaju šta da jedu. Ja, pak, neću da ih otpremim gladne, da ne malakšu na putu.“

33 A učenici mu odgovore: „Odakle nam u ovoj pustari toliko hleba da se nahrani ovoliko mnoštvo?“

34 Isus ih upita: „Koliko hlebova imate?“ Oni mu rekoše: „Sedam hlebova i nešto ribica.“

35 Tada je Isus zapovedio narodu da poseda po zemlji.

36 Onda je uzeo sedam hlebova i one ribice, zahvalio Bogu, te razlomio hlebove i dodavao ih učenicima, a učenici narodu.

37 Svi su jeli i nasitili se i još su pokupili sedam punih kotarica preostalih komada.

38 A onih koji su jeli bilo je četiri hiljade muškaraca, ne računajući žene i decu.

39 Potom je poslao narod kući, ušao u brodić i otišao u krajeve magadanske.

16*Zahtev za znakom*

¹ Nekom prilikom pristupe *Isusu* fariseji i sadukeji. Iskušavali su ga tako što su od njega tražili da im da znak s neba.

² *Isus* im je odgovorio: „Kad padne veče, vi govorite: 'Biće vedro, jer je nebo crveno.'

³ A ujutro: 'Danas će biti nevreme, jer je nebo crveno i mutno.' Vi po izgledu neba zнате да procenите kakvo će biti vreme, a niste u stanju da prepoznate znake ovoga vremena.

⁴ Zli i preljubnički naraštaj traži znak, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka Jone.“ Tada ih je napustio i otišao.

Farisejski i sadukejski kvasac

⁵ Učenici su otplovili na drugu stranu, ali su zaboravili da ponesu hleb.

⁶ *Isus* im reče: „Pazite i čuvajte se farisejskog i sadukejskog kvasca!“

⁷ A oni su raspravljali među sobom govoreći: „*Ovo je rekao*, jer nismo poneli hleb.“

⁸ *Isus*, shvativši to, reče im: „Maloverni, šta raspravljate među sobom kako nemate hleba?“

⁹ Zar još uvek ne razumete i ne sećate se onih pet hlebova na pet hiljada ljudi? Koliko ste košara preostalog hleba sakupili?

¹⁰ A onih sedam hlebova na četiri hiljade ljudi? Koliko ste košara preostalog hleba sakupili?

¹¹ Pa, kako onda ne razumete? Ja vam nisam govorio o hlebu nego: 'Čuvajte se farisejskog i sadukejskog kvasca.'“

12 Tada su shvatili da im nije rekao da se čuvaju hlebnog kvasca, nego učenja fariseja i sadukeja.

Petar izjavljuje da Isus jeste Hristos

13 Kad je Isus došao u krajeve oko Kesarije Filipove, upitao je svoje učenike: „Šta govore ljudi o Sinu Čovečijem? Za koga ga drže?“

14 Oni mu odgovorile: „Jedni kažu da je Jovan Krstitelj, drugi da je Ilija; treći kažu da je to Jeremija ili jedan od proroka.“

15 Isus ih upita: „A šta vi kažete: ko sam ja?“

16 Tada Simon Petar odgovori: „Ti si Hristos, Sin Boga živoga.“

17 A Isus mu reče: „Blago tebi, Simone, sine Jonin, jer ti ovo ne otkri tvoje ljudsko umovanje, nego Otac moj koji je na nebesima.“

18 A ja ti kažem: ti si Petar, a na ovoj steni sagradiću svoju Crkvu i vrata Sveta mrtvih neće je nadvladati.

19 Tebi ću dati ključeve Carstva nebeskog, pa što presudiš na zemlji, biće presuđeno na nebesima, i što razrešiš na zemlji, biće razrešeno na nebesima.“

20 Tada je Isus zapovedio svojim učenicima da nikome ne govore da je Hristos.

Isus nagoveštava svoju smrt i vaskrsenje

21 Od tada je Isus počeo da obznanjuje svojim učenicima da treba da ide u Jerusalim i mnogo da propati. Njega će odbaciti starešine, vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma. Biće ubijen, ali će vaskrsnuti trećeg dana.

22 Tada mu je prišao Petar i počeo da ga prekoreva: „Bože sačuvaj, Gospode! To se tebi neće dogoditi!“

23 Isus se okreće i reče Petru: „Odlazi od mene, Satano! Ti si mi zamka na putu, jer tvoje umovanje nije Božije, već ljudsko.“

Cena sledbeništva

24 Onda Isus reče svojim učenicima: „Ko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe samog i neka uzme svoj krst, pa neka me sledi.

25 Jer, ko hoće da spase svoj život, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.

26 Šta vredi čoveku da zadobije i sav svet, a životu svom naudi? Ili, šta čovek može dati u zamenu za svoj život?

27 Uistinu, doći će Sin Čovečiji u slavi svoga Oca i sa anđelima njegovim, te će svakom uzvratiti po njegovim delima.

28 Zaista vam kažem: među onima koji stoje ovde ima nekih koji neće iskusiti smrt dok ne vide Sina Čovečijeg da dolazi sa svojim Carstvom.“

17

Isusovo preobraženje

1 Posle šest dana Isus povede sa sobom Petra, Jakova i njegovog brata Jovana i odvede ih na visoku goru, gde su bili sami,

2 te se preobrazi pred njima: lice mu je zasijalo kao sunce, a odeća mu postade blistavo bela kao svjetlost.

3 Uto se pred njima pojave Mojsije i Ilija, te su razgovarali sa njim.

⁴ Petar reče Isusu: „Gospode, dobro je za nas da smo ovde! Ako hoćeš, napraviču ovde tri senice: jednu tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliju.“

⁵ Dok je Petar još govorio, jedan svetli oblak ih zakloni i iz oblaka se začu glas: „Ovo je Sin moj voljeni, koji mi je po volji! Njega slušajte!“

⁶ Kada su čuli ovo, učenici polegaše licem okrenuti prema zemlji i silno se uplašiše.

⁷ Isus im priđe, dotače ih i reče im: „Ustanite, ne bojte se!“

⁸ Kada su podigli pogled, nisu videli nikog drugog osim samoga Isusa.

⁹ Dok su silazili sa gore, Isus im zapovedi: „Nikome ne govorite o ovom viđenju dok Sin Čovečiji ne vaskrsne iz mrtvih.“

¹⁰ Tada ga zapitaše učenici: „Zašto, dakle, znalci Svetog pisma kažu da prvo Ilija treba da dođe?“

¹¹ On im odgovori: „Ilija će zaista doći i sve obnoviti.

¹² Ali ja vam kažem da je Ilija već došao, ali ga nisu prepoznali, nego su učinili sa njim šta su hteli. Tako isto i Sin Čovečiji treba da pretrpi od njih.“

¹³ Tada su učenici razumeli da im je to rekao o Jovanu Krstitelju.

Isus isceljuje opsednutog dečaka

¹⁴ Kad su došli k narodu, pristupi mu jedan čovek i pade pred njim na kolena.

¹⁵ Reče: „Gospode, smiluj se na moga sina jer je mesečar i strašno se muči. Često pada u vatru i u vodu.

¹⁶ Doveo sam ga tvojim učenicima, ali oni nisu mogli da ga izleče.“

17 Isus im odgovori: „O, neverni i izopačeni rode, dokle će još biti sa vama?! Dokle će vas još podnositi? Dovedite mi dečaka ovamo!“

18 Isus zapreti zlom duhu, te on izade iz dečaka. Dečak ozdravi istog časa.

19 Nešto kasnije, učenici nasamo pristupe Isusu i upitaju ga: „Zašto mi nismo mogli da isteramo zlog duha?“

20 A on im reče: „Zato što imate malo vere. Zaista vam kažem, ako imate vere kao zrno gorusice, možete reći ovoj gori: 'Premesti se odavde onamo!', ona će se zaista premestiti i ništa vam neće biti nemoguće.

21 A ovaj rod isteruje se samo postom i molitvom.“*

Isus ponovo govori o svojoj smrti

22 Vraćajući se u Galileju, Isus reče svojim učenicima: „Sin Čovečiji će biti predat ljudima u ruke

23 i oni će ga ubiti, ali će on vaskrsnuti trećeg dana.“ To ih je duboko ožalostilo.

O davanju hramskog poreza

24 Kada su došli u Kafarnaum, pristupe Petru ubirači hramskog poreza koji je iznosio dve drahme, pa ga upitaju: „Zar vaš učitelj ne plaća dve drahme?“

25 Petar odgovori: „Plaća.“ A kad je ušao u kuću, Isus ga pretekne: „Šta misliš, Simone? Od koga carevi ubiru namet ili porez? Od svojih sinova, ili od tuđih?“

* **17:21** Ovaj stih se nalazi samo u većinskom, vizantijском tekstu.

²⁶ „Od tuđih“ – odgovori Petar. Isus mu onda reče: „Dakle, sinovi su izuzeti.

²⁷ Ipak, da ih ne bismo zbumjivali, idi do mora, baci udicu i uzmi prvu ribu koja se upeca, pa joj otvori usta. Tu ćeš naći novčić od četiri drahme. Uzećeš ga i dati im za mene i za sebe.“

18

Ko je najveći?

¹ Nešto kasnije, učenici pristupiše Isusu i upitaše ga: „Ko je, dakle, najveći u Carstvu nebeskom?“

² Isus dozva jedno dete, postavi ga između njih

³ i reče: „Zaista vam kažem, ako se ne promenite iznutra i ne postanete kao deca, nećete ući u Carstvo nebesko.

⁴ Ko se ponizi kao ovo dete, taj je najveći u Carstvu nebeskom.

⁵ Ko prihvati jedno takvo dete u moje ime, taj mene prihvata.

Isus upozorava na dolazak iskušenja

⁶ A ko god navede na greh jednoga od takvih malih koji veruju u mene, bolje bi mu bilo da o svoj vrat obesi veliki vodenični kamen i da se utopi u dubini morskoj.

⁷ Teško svetu zbog iskušenja koje navode na greh. Naime, iskušenja koje navode na greh moraju doći, ali teško čoveku po kome takva iskušenja dolaze.

⁸ Ako te tvoja ruka ili noge navodi na greh, odseci je i baci od sebe, jer bolje je da uđeš u život obogaljen ili hrom, nego da sa obe ruke ili obe noge budeš bačen u oganj večni.

9 I ako te tvoje oko navodi na greh, izvadi ga i baci od sebe, jer je bolje da uđeš u život s jednim okom, nego da sa ova oka budeš bačen u pakao ognjeni.

10 Pazite da ne gledate prezrivo ni na jednoga od ovih malih, jer, kažem vam, njihovi anđeli na nebu uvek gledaju lice Oca mojega koji je na nebesima.

11 Jer je Sin Čovečiji došao da spase što je izgubljeno.

12 Šta mislite? Ako neki čovek ima stotinu ovaca, a jedna od njih zaluta, neće li on ostaviti onih devedeset devet u brdimu i poći da traži onu jednu koja je zalutala?

13 I ako se desi da je nađe, zaista vam kažem, on će se zbog nje radovati više nego zbog onih devedeset devet koje nisu zalutale.

14 Tako ni Otac vaš koji je na nebesima ne želi da propadne ni jedan od ovih malih.

Šta sa bratom koji greši?

15 Ako tvoj brat sagreši protiv tebe, idi k njemu i ukaži mu na njegov greh dok si nasamo sa njim. Ako te posluša, zadobio si brata.

16 A ako te ne posluša, povedi sa sobom još jednog ili dvojicu. 'Svaka optužba mora da se potvrди samo na osnovu izjave dva ili tri svedoka.'

17 A ako ne posluša njih, reci crkvi. A ako ne posluša ni crkvu, neka ti bude kao mnogobožac i poreznik.

18 Zaista vam kažem, ako šta presudite na zemlji, biće presuđeno na nebu; a što razrešite na zemlji, biće razrešeno na nebu.

19 Ponovo vam kažem, da ako se dvojica od vas na zemlji udruže u molitvi i zatraže bilo šta, daće im Otac moj koji je na nebesima.

20 Jer gde su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, i ja sam tamo među njima.“

Priča o nemilosrdnom sluzi

21 Tada mu pristupi Petar i upita ga: „Koliko puta treba da oprostim svome bratu koji sagreši protiv mene? Do sedam puta?“

22 Isus mu reče: „Kažem ti, ne sedam puta, nego sedamdeset puta sedam.“

23 Zato je Carstvo nebesko slično caru koji je odlučio da svede račune sa svojim slugama.

24 Kad je počeo da obračunava, dovedoše mu jednog čoveka koji mu je dugovao deset hiljada talanata.

25 Budući da nije mogao da mu plati, gospodar naredi da se prodaju u roblje on, njegova žena i deca i sve što poseduje, te da se dug naplati.

26 Sluga na to pade ničice na zemlju i reče mu: 'Imaj strpljenja sa mnom i sve će ti vratiti.'

27 Gospodar se smiluje na slugu, pusti ga i oprosti mu dug.

28 Kad je taj isti sluga izašao, našao je jednog od svojih prijatelja koji je takođe bio sluga. Taj mu je dugovao stotinu srebrnjaka. On ga uhvati i poče da ga davi, govoreći: 'Vraćaj što si dužan!'

29 Njegov drug padne pred njim, preklinjući ga: 'Budi strpljiv sa mnom i ja će ti vratiti!'

30 Ali ovaj ne htede, nego ode i bací ga u tamnicu dok ne vrati dug.

31 Međutim, to su videli njegovi drugovi, sluge, koji su se na to veoma ožalostili. Otišli su i javili gospodaru sve što se dogodilo.

32 Tada je gospodar ponovo pozvao k sebi tog slugu. Rekao mu je: 'Zli slugo! Oprostio sam ti sav onaj dug jer si me molio.'

33 Nije li trebalo da se i ti smiluješ svome drugu, kao što sam se ja smilovao tebi?'

34 Gospodar se razgnevi, te ga predade mučiteljima dok mu ne vrati sav dug.

35 Isto tako će Otac moj koji je na nebesima, učiniti s vama, ako svaki od vas od srca ne oprosti svome bratu.'

Isus dolazi u sukob sa verskim vodama

19

O razvodu

1 Kada je Isus završio ove besede, napustio je Galileju i došao u oblast Judeje, s druge strane Jordana.

2 Pratilo ga je veliko mnoštvo naroda. On je onda izlečio bolesne u narodu.

3 Tada mu pristupiše neki fariseji s namerom da ga iskušaju. Rekoše mu: „Da li je dopušteno čoveku da se razvede od svoje žene iz bilo kakvog razloga?“

4 Isus odgovori: „Zar niste čitali da je Stvoritelj u početku stvorio muško i žensko?“

5 Uz to je rekao: „Stoga će čovek ostaviti svoga oca i svoju majku, te se priljubiti uz svoju ženu, pa će dvoje biti jedno telo.

6 Tako nisu više dvoje, nego jedno telo. Dakle, što je Bog sastavio, čovek da ne rastavlja!“

7 A oni mu rekoše: „Zašto je onda Mojsije zapovedio da muž da svojoj ženi potvrdu o razvodu braka kada se od nje razvodi?“

8 Isus im odgovori: „Mojsije vam je zbog tvrdoće vašeg srca dopustio da se razvodite od svojih žena. Ipak, u početku nije bilo ovako.

9 A ja vam kažem: ko se razvede od svoje žene, osim zbog njenog bluda, i oženi se drugom, taj čini preljubu.“

10 Tada mu rekoše njegovi učenici: „Ako tako stoje stvari između muža i žene, onda je bolje ne ženiti se.“

11 Isus im odgovori: „Ne mogu to svi razumeti, nego samo oni kojima je dano.

12 Ima, naime, nesposobnih za brak, jer su rođeni sa telesnom manom. Ima, opet, i takvih koji su nesposobni za brak, jer su ih ljudi osakatili. A ima i takvih koji su sami sebe lišili bračnog života, zbog Carstva nebeskog. Ko može da prihvati, neka prihvati.“

Isus blagosilja decu

13 Tada su mu doveli decu da bi položio ruke na njih i pomolio se za njih, ali su im učenici branili.

14 Isus reče: „Pustite decu i ne sprečavajte ih da dolaze k meni, jer takvima pripada Carstvo nebesko!“

15 Isus položi ruke na njih pa ode odande.

Bogati mladić

16 Uto mu pristupi neki čovek i reče: „Učitelju, kakvo dobro treba da činim da bih imao večni život?“

17 Isus mu odgovori: „Zašto me pitaš šta je dobro? Samo je Jeden dobar. Ako hoćeš da uđeš u život, drži zapovesti.“

18 Čovek ga upita: „A koje?“ Isus mu odgovori: „Ne ubij, ne čini preljube, ne kradi, ne svedoči lažno,“

19 poštuj svoga oca i majku, i voli bližnjega svoga kao samoga sebe.“

20 Mladić mu reče: „Sve sam to izvršavao. Šta mi još nedostaje?“

21 Isus mu odgovori: „Ako hoćeš da budeš savršen, onda idi i prodaj sve što imaš, pa razdeli to siromasima i imaćeš blago na nebesima. Onda dođi i sledi me.“

22 Kada je to mladić čuo, otišao je žalostan, jer je imao veliki imetak.

23 Isus reče svojim učenicima: „Zaista vam kažem da je bogatašu teško ući u Carstvo nebesko!“

24 Još vam kažem da je lakše kamili da prođe kroz iglene uši, nego bogatašu da uđe u Carstvo Božije.“

25 Kada su učenici čuli ovo, zapanjiše se i rekoše: „Ko se onda može spasti?“

26 Isus ih pogleda pa im reče: „Za ljude je ovo nemoguće, ali je za Boga sve moguće.“

27 Tada mu Petar reče: „Evo, mi smo sve ostavili i krenuli za tobom. Šta ćemo, dakle, dobiti za to?“

28 A Isus im reče: „Zaista vam kažem: dolazi dan sveopšte obnove kada će Sin Čovečiji sesti na presto svoje slave. Tada ćete vi koji me sledite i sami

sesti na dvanaest prestola i suditi nad dvanaest plemena Izrailjevih.

²⁹ I svako ko zbog mene ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili decu, ili njive, primiče stostruko i baštiniće večni život.

³⁰ Ali će mnogi prvi biti poslednji, i poslednji – prvi.

20

Isus priopoveda parabolu o jednakom plaćenju radnicima

¹ Carstvo nebesko je slično domaćinu koji je u ranu zoru otišao da unajmi radnike za svoj vinograd.

² Pogodio se sa njima da rade za jedan srebrnjak na dan i poslao ih u svoj vinograd.

³ Oko devet sati ujutro je ponovo otišao i video druge kako stoje na trgu besposleni,

⁴ pa i njima reče: 'Idite i vi u vinograd, pa ču vam platiti što bude pravo.'

⁵ Oni odoše. Otišao je ponovo oko podne i oko tri po podne i učinio isto tako.

⁶ Izašavši oko pet po podne, našao je neke druge kako stoje na trgu, pa ih je upitao: 'Zašto stojite ovde celi dan besposleni?'

⁷ Oni mu odgovoriše: 'Niko nas nije unajmio.' Domaćin i njima reče: 'Idite i vi u moj vinograd.'

⁸ Kad je palo veče, gospodar vinograda reče svome upravitelju: 'Pozovi radnike i plati im, počevši od onih koji su došli poslednji, pa do onih koji su došli prvi.'

9 Kad su došli oni koji su radili od pet sati po podne, dobili su po jedan srebrnjak.

10 Kada su došli oni koji su prvi počeli da rade, pomislili su da će primiti više. Ali i oni su primili po jedan srebrnjak.

11 Primivši svoje, počeli su da gundaju protiv domaćina.

12 Govorili su: 'Ovi koji su došli poslednji radili su samo jedan sat, a ti si ih izjednačio sa nama koji smo podnosili težinu dnevnog posla i žegu.'

13 A gospodar odgovori jednom od njih: 'Priatelju, ja ti ne činim nepravdu. Nisi li se pogodio sa mnom za srebrnjak?

14 Uzmi svoje pa idi. A ja hoću da dam ovom poslednjem kao i tebi.

15 Zar ja nemam pravo da raspolažem svojim novcem kako hoću? Ili ti je oko zavidno zato što sam ja dobar?'

16 Tako će poslednji biti prvi, i prvi – poslednji.“

Isus treći put predskazuje svoju smrt i vaskrsenje

17 Dok se Isus uspinjaо prema Jerusalimu, uzeo je Dvanaestoricu učenika nasamo, i putem im rekao:

18 „Evo, penjemo se prema Jerusalimu i Sin Čovečiji će biti predan vodećim sveštenicima i znalcima Svetog pisma, i oni će ga osuditi na smrt.

19 Zatim će ga izručiti neznabušcima da mu se rugaju, i da ga izbičuju i razapnu, ali će on trećeg dana vaskrsnuti.“

Molba Jakovljeve i Jovanove majke

20 Tada mu pristupi majka sinova Zavedejevih sa sinovima i pade ničice da zatraži nešto od njega.

21 Isus je upita: „Šta želiš?“ Ona mu reče: „Odredi da ova moja dva sina u tvome Carstvu sednu pored tebe, jedan zdesna, a drugi sleva.“

22 Isus odgovori: „Ne znate šta tražite. Možete li piti čašu koju ču ja ispiti?“ „Možemo!“ – odgovoriše mu oni.

23 Isus im uzvrati: „Čašu čete ispitati, ali ko će sedeti meni zdesna i sleva, to ja nisam ovlašten da dam. To je za one kojima je to moj Otac namenio.“

24 Kada su to čula ostala desetorica, razljutiše se na dva brata.

25 Isus ih onda sve dozva i reče im: „Vi znate da vladari vladaju narodima i da ih njihovi velikaši drže pod vlašću.

26 Tako nešto neće biti među vama! Nego, ko hoće među vama da bude velik, neka vam bude sluga,

27 i ko hoće među vama da bude prvi, neka vam bude sluga.

28 Tako ni Sin Čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoj život da kao otkupninu za mnoge.“

Dva jerihonska slepca

29 Kad su izlazili iz Jerihona, pođe za njim silan narod.

30 Uto, dva slepca koja su sedela kraj puta, čuvši da Isus prolazi, povikaše: „Smiluj se na nas, Gospode, Sine Davidov!“

31 Narod ih je učutkivao, ali oni još jače povikaše: „Smiluj se na nas, Gospode, Sine Davidov!“

³² Isus stade, pozva ih i reče: „Šta želite da vam učinim?“

³³ Oni mu rekoše: „Gospode, daj da progledamo!“

³⁴ Isus se sažali na njih, dotače njihove oči i oni odmah progledaše. Potom su krenuli za njim.

21

Isus ulazi u Jerusalim

¹ A kada su se približili Jerusalimu i došli u Vitfagu na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu učenika,

² rekvavši im: „Idite u selo koje je pred vama i odmah ćete naći privezanu magaricu i magare s njom. Odvezite ih i dovedite k meni.

³ A ako vam ko što kaže, vi recite da su potrebni Gospodu. Odmah će ih poslati.“

⁴ Ovo se dogodilo da bi se ispunilo što je bilo rečeno preko proroka:

⁵ „Recite čerki sionskoj:

’Evo, Car tvoj k tebi dolazi!

On je krotak i jaše na magarcu

i na magaretu, mladuncu magarice.“

⁶ Učenici odoše i učiniše kako im je Isus naložio.

⁷ Doveli su magaricu i magare i stavili na njih odeću, pa je Isus uzjahao.

⁸ Mnogi je narod prostro svoju odeću po putu, dok su drugi rezali grane sa drveća i prostirali ih po putu.

⁹ Ljudi koji su isli ispred Isusa uzvikivali su:

„Osana* Sinu Davidovu!

* ^{21:9} Reč Osana je usklik slavljenja, koji na jevrejskom znači: Spasi, molim te!

Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje!

Osana na visini!“

¹⁰ Kad je Isus ušao u Jerusalim, sav grad se uskomešao, govoreći: „Ko je ovaj?“

¹¹ A narod je odgovarao: „To je prorok Isus iz Nazareta galilejskog.“

Isus isteruje trgovce iz hrama

¹² Isus je potom ušao u hram i isterao sve one koji su prodavali i kupovali u hramu, i isprevrtao stolove menjачima novca i tezge prodavcima golubova.

¹³ Isus im je rekao: „Napisano je: 'Moj Dom će se zvati „Dom za molitvu“, a vi od njega pravite razbojničku pećinu!“

¹⁴ Tada su mu u hramu pristupili slepi i hromi i Isus ih je izlečio.

¹⁵ A kad su vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma videli čuda koja je učinio, te decu u hramu gde uzvikuju: „Osana Sinu Davidovu“, razljutili su se.

¹⁶ I rekoše: „Čuješ li šta oni govore?“ Isus im odgovori: „Da. Zar niste čitali:

‘Sa usana dece i dojenčadi,
hvalu si sebi ispevao?’“

¹⁷ On ih je onda ostavio i otišao van grada u Vitaniju, gde je proveo noć.

Neplodna smokva

¹⁸ Ujutro, dok se vraćao u grad, Isus je ogladneo.

¹⁹ Video je jednu smokvu kraj puta pa je došao do nje, a kako ništa nije našao na njoj osim lišća, reče:

„Nikada više da ne bude ploda na tebi!“ I smokva se odmah osuši.

²⁰ Kada su to učenici videli, začudili su se i rekli: „Kako se smokva odmah osušila?“

²¹ Isus im odgovori: „Zaista vam kažem, ako imate vere i ne posumnjate, činićete ovo ne samo sa smokvom, nego ako i ovoj gori kažete: 'Digni se i baci se u more!', to će se i dogoditi.“

²² Ako verujete, primičete što god zatražite u molitvi.“

Odakle Isusu vlast?

²³ Isus je ušao u hram i dok je poučavao narod, pristupiše mu vodeći sveštenici i starešine, pa ga upitaše: „U čije ime činiš ovo? Ko te je ovlastio za to?“

²⁴ Isus im odgovori: „Postaviću i ja vama jedno pitanje i ako mi odgovorite, odgovoriću i ja vama odakle mi vlast da činim ova dela.“

²⁵ Odakle je Jovan dobio pravo da krštava? S neba ili od ljudi?“ Oni su umovali među sobom i govorili: „Ako kažemo 'od Boga', reći će nam: 'Zašto mu onda niste verovali?'“

²⁶ A ako kažemo 'od čoveka', strah nas je ljudi, jer svi smatraju da je Jovan prorok.“

²⁷ Oni odgovoriše Isusu: „Ne znamo.“ Isus im odgovori: „Ni ja vama neću reći u čije ime činim ovo.“

Priča o dva sina

²⁸ „Šta mislite? Neki čovek je imao dva sina. On priđe prvom i reče mu: 'Dete, idi danas i radi u vinogradu!'

²⁹ On odgovori: 'Neću!', ali se kasnije predomisli i ode.

30 Otac priđe i drugom sinu i reče mu isto. Ovaj odgovori: 'Svakako, gospodaru!', i ne ode.

31 Koji je od ove dvojice postupio po očevoj volji?"

Oni rekoše: „Prvi.“

Isus im onda reče: „Zaista vam kažem da će poreznici i bludnice ući u Carstvo Božije pre nego vi!

32 Jer Jovan je došao k vama *da vam pokaže* put pravednosti, ali mu niste poverovali. A poreznici i bludnice su mu poverovali. Vi ste to videli, ali niste promenili mišljenje da mu poverujete.

Priča o zlim vinogradarima

33 Poslušajte drugu priču. Bio neki domaćin koji je posadio vinograd, ogradio ga ogradom, iskopao u njemu jamu za muljanje grožđa, i sagradio kulu. Onda je vinograd iznajmio vinogradarima i otputovao.

34 Kada se približilo vreme da vinograd rodi, domaćin pošalje sluge da uzmu njegov deo roda od vinogradara.

35 Ali, vinogradari uhvate njegove sluge, te jednog pretuku, drugog ubiju, a trećeg kamenuju.

36 Domaćin pošalje druge sluge, više nego prvi put, ali *vinogradari* i sa ovima postupe jednakovo.

37 Naposletku, domaćin pošalje vinogradarima svoga sina misleći: 'Mog sina će poštovati.'

38 Ali vinogradari, kada videše sina, rekoše među sobom: 'Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo pa ćemo imati njegovo nasledstvo!'

39 Zatim ga uhvatiše, izbacije iz vinograda i ubiše.

40 Kada, dakle, dođe vlasnik vinograda, šta će učiniti onim vinogradarima?"

41 Oni mu odgovoriše: „Zločince će pobiti bez milosti, a vinograd će iznajmiti drugim vinogradarima koji će mu davati urod u vreme kada dozri.“

42 Isus im reče: „Zar nikada niste čitali u Pismu: 'Kamen što su zidari odbacili, postade kamen ugaoni.'

Od Gospoda ovo beše
i to je divno u našim očima?“

43 Zato vam kažem da će vam se oduzeti Carstvo Božije i daće se narodu koji donosi rod.

44 I ko padne na ovaj kamen, razbiće se, a na koga on padne, zdrobiće ga.“

45 Kada su vodeći sveštenici i fariseji čuli ovu priču, shvatili su da to on o njima govori.

46 I gledali su da ga uhvate, ali su se bojali naroda koji ga je smatrao prorokom.

22

Priča o svadbenoj gozbi

1 Isus im je ponovo govorio u pričama. Rekao je:

2 „Carstvo nebesko je slično nekom caru koji je priredio svadbu za svoga sina.

3 Onda je poslao svoje sluge da pozovu zvanice na svadbu, ali niko nije hteo da dođe.

4 Car je iznova poslao svoje sluge, rekavši: 'Recite zvanicama: „Evo, pripravio sam trpezu. Zaklao sam svoje volove, tovljene junce i sve je pripravljeno. Dodite na svadbu!“'

5 Ali zvanice ne mareći odoše: jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom.

6 Ostali su uhvatili careve sluge, zlostavljadi ih i pobili.

⁷ Car se na to razbesneo, poslao svoju vojsku, te pobio one ubice, a njihov grad spalio.

⁸ Zatim je car rekao svojim slugama: 'Svadba je, evo, priređena, ali zvanice nisu bile dostoјne.'

⁹ Stoga, idite na raskršća, i koga god nađete, pozovite na svadbu!'

¹⁰ Sluge izadoše na puteve i sakupiše sve koje su našli, zle i dobre, tako da je svadbena dvorana bila puna gostiju.

¹¹ Kad je car ušao da vidi zvanice, ugledao je jednog čoveka koji nije bio svečano odeven za svadbu.

¹² Car mu reče: 'Prijatelju, kako si ušao ovamo a nisi odeven kako priliči za svadbu?' Čovek zanemi.

¹³ Tada car reče svojim slugama: 'Svežite mu noge i ruke pa ga izbacite u tamu najkrajnju.' Onde će biti plač i škrugut zuba.

¹⁴ Mnogo je zvanih, ali je malo izabranih.'

Porez caru

¹⁵ Tada su fariseji otišli i na svom Veću skovali plan kako da Isusa uhvate u reči.

¹⁶ Potom su poslali svoje učenike i irodovce koji mu rekoše: „Učitelju, znamo da govorиш istinu i da po istini učiš o putu Božijem, da nikome ne ugađaš, jer ne praviš razlike među ljudima.

¹⁷ Reci nam šta misliš: da li je dopušteno davati porez caru ili ne?“

¹⁸ Isus je prozreo njihovu opakost, pa je rekao: „Zašto me iskušavate, licemeri?

¹⁹ Pokažite mi novac za plaćanje poreza!“ Dali su mu srebrnjak.

²⁰ Isus ih upita: „Čiji je ovo lik i natpis?“

21 Oni odgovore: „Carev*.“ „Onda, dajte caru carevo, a Bogu Božije.“

22 Kada su čuli ovo, zadivili su se, pa su ga ostavili i otišli.

O vaskrsu mrtvih

23 Istog dana pristupe mu i sadukeji, koji govore da nema vaskrsenja,

24 i upitaju ga: „Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako neki čovek umre i iza sebe ostavi ženu, a nema dece, onda neka se njegov brat oženi udovicom i podigne potomstvo svome bratu.'

25 Bilo tako u nas sedmoro braće. Prvi se oženio i umro, pa kako nije imao potomstva, njegova žena ostane njegovom bratu.

26 Isto je bilo i sa drugim i trećim, i tako sve do sedmoga.

27 Na kraju umre i žena.

28 Kad prilikom vaskrsenja budu vaskrsli, kome će, dakle, pripasti žena, budući da su sva sedmorica bila njome oženjena?“

29 Isus im odgovori: „U zabludi ste, jer ne poznajete ni Pismo ni silu Božiju.

30 Jer kad nastupi vaskrsenje, ljudi se neće ni ženiti ni udavati, nego će biti kao anđeli na nebu.

31 A što se tiče vaskrsa iz mrtvih, zar niste čitali šta je rekao Bog?

32 'Ja sam Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.' On nije Bog mrtvih, nego živih."

33 Kada je mnoštvo to čulo, bilo je zadivljeno njegovim učenjem.

Najveća zapovest

* **22:21** Misli se na cezara to jest, rimskog cara.

34 Kada su fariseji videli da je Isus učutkao sadukeje, okupiše se,

35 a jedan od njih, znalač Svetog pisma, upita ga, s namerom da ga iskuša:

36 „Učitelju, koja je zapovest najveća u Zakonu?“

37 Isus mu odgovori: „Voli Gospoda, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim.“

38 Ovo je najveća i najvažnija zapovest.

39 Druga je jednako važna: 'Voli bližnjega svoga kao samoga sebe.'

40 Na ovim dvema zapovestima počiva sav Zakon i Proroci."

Hrist - Davidov Sin i Gospod

41 Kada su se fariseji okupili, Isus ih upita:

42 „Šta mislite o Hristu? Čiji je on sin?“

Oni mu odgovore: „Davidov.“

43 On ih upita: „Kako ga onda David, posredstvom Duha, naziva Gospodom kad govori:

44 'Reče Gospod Gospodu mome:

„Sedi meni s moje desne strane,
dok dušmane ne položim tvoje,

za tvoje noge podnožje da budu“?

45 Dakle, ako ga David naziva Gospodom, kako onda može da bude njegov sin?“

46 Niko nije mogao da mu odgovori ni reči, i нико се од тада није усudio да га пита било шта.

23

Protiv licemerstva fariseja i znalaca Svetoga pisma

1 Tada Isus reče narodu i svojim učenicima:

Matej 23:2

lxx

Matej 23:14

² „Znalcii Svetog pisma i fariseji su zaseli na Mojsijevu stolicu.

³ Sve što vam kažu, vi to činite i sledite, ali se ne povodite za onim što rade, jer oni jedno govore, a drugo rade.

⁴ Oni vezuju i tovare teška bremena ljudima na pleća, a sami neće ni prstom da mrdnu da bi ih pokrenuli.

⁵ Sva svoja dela čine da bi ih ljudi videli: proširuju svoje molitvene zapise i produžuju rese na odeći.

⁶ Vole pročelja na gozbama i prednja mesta u sinagogama,

⁷ da ih ljudi pozdravljaju na trgovima i da ih oslovljavaju sa 'Učitelju!'

⁸ A vi se nemojte oslovljavati sa 'učitelju!', jer samo je jedan vaš Učitelj, a vi ste svi braća.

⁹ I nikoga na zemlji ne oslovljavajte sa 'Oče!', jer samo je jedan vaš Otac - onaj koji je na nebu.

¹⁰ Niti zovite koga vođom, jer samo je jedan vaš vođa - Hristos.

¹¹ Najveći među vama neka vam bude sluga.

¹² Ko samog sebe uzvisuje, biće ponižen, a ko sebe unizi, biće uzvišen.

¹³ Jao vama, znalcii Svetog pisma i fariseji! Licermeri! Vi zaključavate Carstvo Božije pred ljudima; sami ne ulazite, niti dajete da uđu oni koji bi hteli*.

¹⁴ Jao vama, znalcii Svetoga pisma i fariseji! Licermeri! Udovice lišavate imovine, a molite se dugo da biste ostavili dobar utisak na ljude. Zato ćete biti strože osuđeni.

* ^{23:13} Stih se nalazi samo u većinskom, vizantijskom tekstu.

15 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemer! Putujete morem i kopnom da učinite nekoga svojim sledbenikom. A kada on to postane, onda ga načinite sinom paklenim dvaput gorim od sebe.

16 Jao vama, slepe vođe! Vi kažete: 'Ko se zakune hramom, to ga ne obavezuje ni na šta, a ko se zakune zlatom koje pripada hramu, obavezan je da održi zakletvu.'

17 Budale i slepci! Pa šta je veće: zlato ili hram koji posvećuje zlato?

18 Takođe kažete: 'Ko se zakune žrtvenikom, to ga ne obavezuje ni na šta, a ko se zakune darom koji je na žrtveniku, obavezan je da održi zakletvu.'

19 Slepci! Pa šta je veće? Dar ili žrtvenik koji posvećuje dar?

20 Ko se, dakle, zakune žrtvenikom, kune se njime i svime što je na njemu.

21 I ko se zakune hramom, kune se njime i onim koji prebiva u njemu.

22 I ko se zakune nebom, kune se Božijim prestolom i onim koji sedi na njemu.

23 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemer! Dajete desetak od nane, kopra i kima, a propuštate ono što je pretežnije u Zakonu – pravdu, milosrđe i veru. Ovo je trebalo činiti, a ono ne propuštati.

24 Slepce vođe, vi procedujete *piće kad vam komarac upadne u čašu*, a kamilu gutate!

25 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemer! Čistite čašu i zdelu spolja, a iznutra su pune grabeži i raskalašnosti.

26 Fariseju slepi! Očisti najpre čašu iznutra, da bi i njena spoljašnjost bila čista.

27 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemer! Vi ste kao grobovi okrećeni u belo. Spolja izgledaju lepi, a iznutra su puni mrtvačkih kostiju i svakakve nečistoće.

28 Tako i vi naoko izgledate ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemerja i bezakonja.

29 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemer! Vi podižete spomenike prorocima i ukrašavate grobove pravednika

30 i govorite: 'Da smo mi živeli u vreme naših predaka, mi ne bismo učestvovali u prolivanju krvi proročke.'

31 Tako sami svedočite protiv sebe da ste potomci onih koji su pobili proroke.

32 Dovršite samo ono što vaši preci započeše!

33 Zmije! Porode otrovni! Kako ćete pobeći od kazne *kojom ste osuđeni* na pakao?

34 Stoga, evo, ja vam šaljem proroke, mudrace i znalce Svetoga pisma. Neke od njih ćete pobiti i razapeti, a neke ćete bičevati po vašim sinagogama i terati iz vaših gradova.

35 Tako će na vas doći kazna za svu pravedničku krv prolivenu na zemlji, od krvi Avelja pravednika do Zaharije sina Varahijina, koga ste ubili između hrama i žrtvenika.

36 Zaista vam kažem, sve će ovo doći na ovaj naraštaj.

Tužbalica nad Jerusalimom

37 Jerusalime, Jerusalime, ti što ubijaš proroke i kamenuješ one koji su poslani k tebi, koliko puta

sam hteo da skupim tvoju decu, kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi niste hteli.

³⁸ Evo, kuća vam se ostavlja pustom.

³⁹ A ja vam kažem da me nećete videti dok ne kažete: 'Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje!'"

Isus poučava na Maslinskoj gori

24

Isus govori o rušenju hrama

¹ Isus je izašao iz hrama, i dok je odlazio, pristupe mu njegovi učenici da mu pokažu hramske zgrade.

² Isus im odgovori: „Vidite li sve ovo? Zaista vam kažem da neće ovde ostati ni kamen na kamenu, koji se neće porušiti.“

³ Kasnije, dok je Isus sedeо na Maslinskoj gori, pristupiše mu njegovi učenici nasamo i upitaše ga: „Reci nam, kada će se ovo dogoditi i šta će biti znak tvoga dolaska i svršetka sveta?“

⁴ Isus im odgovori: „Pazite da vas ko ne zavede!

⁵ Mnogi će doći u moje ime govoreći: 'Ja sam Hristos!', te će mnoge zavesti.

⁶ Čućete za ratove i za glasine o ratovima. Ne plašite se, jer sve to mora da se dogodi, ali to još nije kraj.

⁷ Podići će se narod na narod i carstvo na carstvo; biće gladi i zemljotresa po raznim mestima.

⁸ Sve ovo je tek početak nevolja.

⁹ Tada će vas predavati na muke i ubijati vas. Svi narodi će vas omrznuti radi mog imena.

10 I mnogi će tada odstupiti od vere: izdavaće jedan drugoga i mrzeti se među sobom.

11 Pojaviće se i mnogi lažni proroci i zavešće mnoge.

12 Bezakonje će uzeti maha i usled toga će ohladneti ljubav mnogih.

13 A ko istraje do kraja, biće spasen.

14 I Radosna vest o Carstvu će se propovedati po celom svetu za svedočanstvo svim narodima. Tada će doći kraj.

15 A kad vidite da 'strašno bogohulstvo' o kome govori prorok Danilo, stoji na svetom mestu - ko čita neka razume! -

16 tada stanovnici Judeje neka beže u brda.

17 Ko se nađe na krovu neka ne silazi da uzme što iz kuće,

18 i ko se nađe u polju neka se ne vraća da uzme svoj ogrtač.

19 Jao trudnicama i dojiljama u te dane!

20 Molite se da se vaše bežanje ne dogodi u zimu ili u subotu.

21 Jer će tada nastati velika nevolja kakve nije bilo od početka sveta, pa do danas, niti će je više biti.

22 I ako se broj tih dana ne bi skratio, niko se ne bi spasao; ali zbog izabranih ti će se dani skratiti.

Isus govori o svom povratku

23 Ako vam tada neko kaže: 'Evo, Hristos je ovde!' ili: 'Onde je!', ne verujte!

24 Jer će se pojaviti lažni Hristosi i lažni proroci i učiniće velike znakove i čuda, da zavedu, ako je moguće, i izabrane.

25 Evo, kazao sam vam unapred.

26 Dakle, ako vam kažu: 'Eno ga u pustinji!', ne izlazite. Ili: 'Evo ga u tajnim odajama!', ne verujte.

27 Jer kao što munja sevne s istoka i zasvetli sve do zapada, tako će biti i sa dolaskom Sina Čovečijeg.

28 Gde bude lešine, тамо ће се и лешинари okupljati.

29 A одмах након неволје тих дана
сунце ће потамнети,

а месец неће више светлети;
звезде ће са неба падати,
и сile se nebeske uzdrmati.'

30 I тада ће се на небу појавити знак Сина
Čovečijeg, и сва ће племена на земљи закукати и
угледати Сина Čovečijeg како долази на обласима
небеским са силом и великом славом.

31 А на глас велике трube, он ће послати своје
анђеле да саберу njегове изабране са четири стране
света, с краја на крај неба.

Pouka o smokvi

32 Poučite se na primeru smokve. Kada njeni
grana omekša i lišće potera, тада znate da je лето
на прагу.

33 Tako и vi, kad видите све ово, знайте да је он
близу, пред вратима.

34 Заиста вам каžем да овaj нараštaj неће проći
док се све ово не догоди.

35 Неbo i земља ће проći, али моје речи неће проći.

Neznani dan i čas

36 A који је то дан и час, то нико не зна, ни анђели
на небу, па ни сам Син, већ само Отац.

37 Jer, као што је било у време Нојево, тако ће бити
и са доласком Сина Čovečijeg.

38 Naime, kao što su u one dane, pre potopa, ljudi jeli i pili, ženili se i udavali, do dana kada je Noje ušao u plovilo,

39 i nisu uvideli sve dok nije došao potop i sve ih odneo, tako će biti i sa dolaskom Sina Čovečijeg.

40 Tada će dvojica biti na njivi; jedan će biti uzet, a drugi ostavljen.

41 I dve će mleti žito na žrvnju; jedna će biti uzeta, a druga ostavljena.

42 Bdite, stoga, jer ne znate u koji dan vaš Gospod dolazi.

43 Ovo znajte: ako bi domaćin znao u koji noćni čas će lopov doći, bdeo bi i ne bi dozvolio da mu provali u kuću.

44 Zato i vi budite spremni, jer će Sin Čovečiji doći u čas kada ne mislite.

45 Ko je, dakle, verni i mudri sluga, koga je Gospodar postavio nad svojim domaćinstvom da svakom daje hranu na vreme?

46 Blažen je onaj sluga koga Gospodar, kada dođe, zatekne da ovako radi.

47 Zaista vam kažem da će mu poveriti upravu nad celim svojim imanjem.

48 Ali ako nevaljali sluga kaže: 'Moj Gospodar se zadržao na putu',

49 pa počne da tuče svoje drugove u službi, da jede i opija se sa pijanicama,

50 doći će Gospodar ovih slugu u dan u koji ga ne očekuje,

51 te će ga poseći i odrediti mu mesto među licemerima. Tamo će biti plač i škrugut zuba.

25

Priča o deset devojaka

¹ Tada će Carstvo nebesko biti kao deset devojaka, koje uzeše svoje svetiljke i izadoše u susret mladoženji.

² Pet od njih bilo je nerazumno, a pet mudro.

³ Nerazumne, naime, uzevši svoje svetiljke nisu ponele sa sobom ulje;

⁴ mudre su, pak, u svojim svetiljkama ponele ulje.

⁵ Kako je mladoženja okasnio, one su sve zadremale i zaspale.

⁶ O ponoći nastala vika: 'Evo mladoženje! Izađite mu u susret!'

⁷ Tada one devojke ustadoše i urediše svoje svetiljke.

⁸ Nerazumne rekoše mudrima: 'Dajte nam od svoga ulja, jer nam se svetiljke gase.'

⁹ Mudre devojke im odgovoriše: 'Da ne bi manjkalo i nama i vama, bolje idite trgovcima i kupite sebi.'

¹⁰ Kad su nerazumne otišle da kupe ulje, stiže mladoženja i ove koje su bile spremne uđu sa mladoženjom na svadbu, a vrata se zatvore.

¹¹ Kasnije dođu i nerazumne devojke, govoreći: 'Gospodaru, gospodaru, otvori nam!'

¹² Mladoženja im odgovori: 'Zaista vam kažem, ne poznajem vas.'

¹³ Bdite stoga, jer ne znate ni dana ni časa kada će Sin Čovečiji doći.

Priča o talantima

14 To je kao kad je čovek, polazeći na put, pozvao svoje sluge i predao im svoje imanje.

15 Tako je jednom dao pet talanata, drugom dva, a trećem jedan; svakome prema njegovoj sposobnosti, pa oputovao.

16 Onaj što je primio pet talanata odmah ode, poslova s njima, te zaradi drugih pet.

17 Isto tako je i onaj sa dva talanata zaradio druga dva.

18 A onaj koji je dobio jedan talanat, ode, iskopa jamu u zemlji, te sakrije novac svoga gospodara.

19 Posle dužeg vremena, vrati se gospodar onih slugu i počne da svodi račune sa njima.

20 Tada pristupi onaj sluga koji je dobio pet talanata i donese drugih pet, govoreći: 'Gospodaru, dao si mi pet talanata, i ja sam, evo, zaradio i drugih pet.'

21 Gospodar mu reče: 'Odlično, dobri i verni slugo! Pošto si bio veran u malim stvarima, poveriće ti mnogo više. Uđi i proveseli se sa svojim gospodarem!'

22 Pristupi drugi sluga, pa reče: 'Gospodaru, dao si mi dva talanta, a ja sam, evo, zaradio druga dva.'

23 Gospodar mu reče: 'Vrlo dobro, valjani i verni slugo! Pošto si bio veran u malim stvarima, poveriće ti mnogo više. Uđi i proveseli se sa svojim gospodarem!'

24 Pristupi i onaj koji je dobio jedan talanat i reče: 'Gospodaru, znao sam da si strog čovek, žanješ gde nisi posejao i skupljaš gde nisi vejao.

25 Uplašio sam se, pa sam otišao i sakrio tvoj talanat u zemlju. Evo ti tvoje.'

26 Gospodar mu reče: 'Zli i lenji slugo! Ti si znao da žanjem gde nisam posejavao i da skupljam gde nisam vejavao?

27 Zato je trebalo da uložiš moj novac kod onih koji posluju sa novcem, i ja bih po povratku uzeo svoj novac sa kamatom.

28 Zato uzmite od njega taj talanat i dajte onome koji ima deset talanata.

29 Jer, svakome ko ima, još će se i dodati, i izobilovaće, a od onoga koji nema, oduzeće se i ono što ima.

30 A nekorisnog slugu izbacite u tamu najkrnjiju. Tamo će biti plač i škrgut zuba.'

Sudnji dan

31 A kada Sin Čovečiji dođe u svojoj slavi i svi anđeli s njim, onda će on sesti na svoj slavni presto.

32 I sabraće se pred njim svi narodi, a on će ih odvojiti jedne od drugih, kao što pastir odvaja ovce od jaraca.

33 Ovce će postaviti sebi s desne strane, a jarce s leve.

34 Tada će Car reći onima sa desne strane: 'Hodite vi, blagosloveni od moga Oca, primite Carstvo koje je bilo pripravljeno za vas od postanka sveta.

35 Jer, bio sam gladan i vi ste me nahranili; bio sam žedan i vi ste me napojili; bio sam stranac i vi ste me ugostili;

36 bio sam go i vi ste me obukli; bio sam bolestan i vi ste me posetili; bio sam u tamnici i vi ste me obišli.'

37 Tada će ga upitati oni pravednici: 'Gospode, kada smo te videli gladnog i nahranili te, ili žednog i napojili te?

38 Kada smo te videli kao stranca i ugostili te, ili golog i obukli te?

39 Kada smo te videli bolesnog, ili u tamnici i posetili te?'

40 A Car će im odgovoriti: 'Zaista vam kažem, ukoliko ste učinili jednom od ove moje najneznatnije braće, meni ste učinili.'

41 Potom će reći onima s leve strane: 'Odlazite od mene, prokleti, u oganj večiti pripravljen za đavola i za njegove anđele!'

42 Jer, bio sam gladan, a vi me niste nahranili; bio sam žedan, a vi me niste napojili;

43 bio sam stranac, a vi me niste ugostili; bio sam go, a vi me niste odenuli; bio sam bolestan i u tamnici, a vi me niste posetili.'

44 Tada će ga oni upitati: 'Gospode, kada smo te videli gladnog, ili žednog, ili kao stranca, ili golog, ili bolesnog, ili u tamnici, a da se nismo pobrinuli za tebe?'

45 A on će im odgovoriti: 'Zaista vam kažem, ukoliko to niste učinili jednom od ovih najneznatnijih, niste učinili ni meni.'

46 Stoga će oni otići u večnu kaznu, a pravednici u život večni."

26

Zavera protiv Isusa

1 Kad je Isus izrekao sve ovo, rekao je svojim učenicima:

² „Znate da je za dva dana Pasha, i tada će Sina Čovečijeg predati da ga razapnu.“

³ Tada se sabraše vodeći sveštenici i starešine naroda u dvoru Prvosveštenika po imenu Kajafa.

⁴ Dogovorili su se da uhvate Isusa na prevaru i da ga ubiju.

⁵ Ali govorili su: „Samo ne za vreme praznika, da se narod ne bi pobunio.“

Pomazanje u Vitaniji

⁶ A kada je Isus bio u Vitaniji, u kući Simona gubavca,

⁷ prišla mu je neka žena s posudom od alabastra, punom skupocenog mirisnog ulja, i izlila je na njegovu glavu dok je on obedovao.

⁸ Kada su to videli njegovi učenici, naljutiše se i rekoše: „Čemu ovo rasipanje?“

⁹ Ovo je moglo da se proda za veliki iznos i da se da siromasima.“

¹⁰ Ali Isus je razumeo, pa im je rekao: „Zašto joj stvarate neprijatnosti? Ona mi je učinila dobro delo.“

¹¹ Jer siromahe čete uvek imati sa sobom, a mene nećete imati uvek.

¹² Ona je izlila ovo mirisno ulje na moje telo radi mog pogreba.

¹³ Zaista vam kažem, gde god se širom sveta bude propovedala ova Radosna vest, reći će se i ovo što je ona učinila, za sećanje na nju.“

Judina izdaja

¹⁴ Tada jedan od Dvanaestorice, po imenu Juda Iskariot, ode vodećim sveštenicima,

15 i reče: „Koliko ćete mi platiti ako vam ga predam?“ Oni odrediše iznos od trideset srebrnjaka.

16 Otada je on tražio priliku da ga izda.

Poslednja večera

17 A na prvi dan praznika Beskvasnih hlebova pristupe učenici Isusu pitajući ga: „Gde želiš da ti pripremimo pashalnu večeru?“

18 On reče: „Idite u grad do toga i toga i recite mu: 'Učitelj pita: „Moje vreme se primaklo; kod tebe ću slaviti pashalnu večeru sa svojim učenicima.““

19 Učenici učine kako im je Isus naložio, te pripreme za Pashu.

20 Uveče je Isus sa Dvanaestoricom bio za stolom.

21 I dok su večerali, Isus reče: „Zaista vam kažem da će me izdati jedan od vas.“

22 Učenici su se veoma ožalostili, pa su počeli da pitaju jedan za drugim: „Da nisam ja, Gospode?“

23 A on im odgovori: „Izdaće me onaj koji je sa mnom umakao hleb u zdelu.

24 Doduše, Sin Čovečiji odlazi u smrt kao što je u Svetom pismu napisano za njega, ali teško onom čoveku koji ga izdaje! Tom čoveku bi bilo bolje da se nije ni rodio.“

25 A Juda, izdajnik, upita: „Da nisam ja, učitelju?“ Isus mu odgovori: „Sâm si rekao.“

Večera Gospodnja (pričest)

26 Dok su jeli, Isus uze hleb, izreče blagoslov, razlomi ga i dade učenicima i reče: „Uzmite i jedite, ovo je moje telo.“

²⁷ Zatim je uzeo čašu, zahvalio Bogu, pružio im je i rekao: „Pijte iz nje svi.

²⁸ Ovo je krv moja, krv Novog saveza, koja se proliva za mnoge radi oproštenja greha.

²⁹ A ja vam kažem: neću više piti vina od roda loze, do onoga dana kada će piti sa vama novo vino u Carstvu moga Oca.“

³⁰ Zatim su otpevali hvalospeve i zaputili se ka Maslinskoj gori.

Proroštvo o Petrovom odricanju

³¹ Tada im Isus reče: „Svi ćete se vi okrenuti od mene još ove noći, jer je napisano:

’Udariću pastira,

i ovce će se razbežati od stada.’

³² Ali kada vaskrsnem, otići će pre vas u Galileju.“

³³ Petar mu reče: „Ako se i svi okrenu od tebe, ja te nikada neću napustiti.“

³⁴ A Isus mu reče: „Zaista ti kažem da ćeš me se tri puta odreći ove noći pre no što se petao oglasi.“

³⁵ Petar mu reče: „Ako treba i da umrem sa tobom, neću te se odreći!“ Tako su rekli i svi učenici.

Molitva u Getsimaniji

³⁶ Tada Isus ode sa njima na mesto koje se zove Getsimanijska gora i reče učenicima: „Sedite ovde dok ja odem onamo da se pomolim.“

³⁷ Poveo je sa sobom Petra i dvojicu Zavedejevih sinova. Uto ga obuze žalost i teskoba.

³⁸ Tada im reče: „Duša mi je nasmrt tužna. Ostanite ovde i bdite sa mnom.“

³⁹ Onda ode malo dalje i pade ničice moleći se: „Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ova

čaša. Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.“

40 Kada se vratio k učenicima, našao ih je kako spavaju. Zato je rekao Petru: „Zar ni jedan sat niste mogli probdeti sa mnom?

41 Bdite i molite se da ne padnete u iskušenje; duh je, naime, voljan, ali je telo slabo.“

42 Isus po drugi put ode da se moli i reče: „Oče moj, ako nije moguće da me mimoide ova čaša, da je ne ispijem, onda neka bude tvoja volja.“

43 Kad se vratio, ponovo ih je zatekao kako spavaju, jer su im se oči sklapale.

44 Onda ih je ostavio, pa je po treći put otišao da se pomoli, izgovarajući iste reči.

45 Tada se vratio k učenicima i rekao: „Stalno spavate i počivate. Došao je čas! Evo, Sin Čovečiji će biti predat u ruke grešnicima.

46 Ustanite! Hajdemo! Evo, približio se moj izdajnik.“

Isusa hvataju

47 Dok je Isus još govorio, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice, i sa njim velika rulja sa mačevima i toljagama. Njih su poslali vodeći sveštenici i narodne starešine.

48 Isusov izdajnik im je dao znak: „Koga poljubim, taj je. Uhvatite ga!“

49 On odmah priđe Isusu i reče: „Zdravo, učitelju!“ I poljubi ga.

50 A Isus mu reče: „Prijatelju, uradi ono zbog čega si došao.“ Tada oni ljudi pristupe i uhvate Isusa.

51 Uto, jedan od onih koji su bili sa Isusom, trže svoj mač i udari Prvosveštenikovog slугу, te mu odseče uho.

52 Isus mu tada reče: „Vrati svoj mač u korice, jer svi koji se late mača – od mača će i poginuti.

53 Ili, zar ne misliš da mogu da zamolim svoga Oca, i on će mi odmah poslati više od dvanaest legija anđela?

54 Jer, kako bi se inače ispunilo Pismo koje kaže da tako mora da bude?“

55 U taj čas Isus reče mnoštvu: „Zar sam ja odmetnik, pa ste sa mačevima i toljagama izašli da me uhvatite? Svaki dan sam sedeo u hramu i poučavao, i niste me uhvatili.

56 Sve se to dogodilo da se ispune Proroci.“ Tada su ga svi učenici ostavili i pobegli.

Isus pred Velikim većem

57 Kad su oni ljudi uhvatili Isusa, odveli su ga pred Prvosveštenika Kajafu. Tamo su već bili okupljeni znalci Svetoga pisma i starešine.

58 Petar ga je pratio izdaleka do Prvosveštenikovog dvora. Zatim je ušao unutra i seo sa stražarima da vidi kako će se to završiti.

59 A vodeći sveštenici i celo Veliko veće tražili su kakvo lažno svedočanstvo protiv Isusa, da bi mogli da ga pogube.

60 I nisu mogli da nađu, iako su pristupili mnogi lažni svedoci. Najzad pristupiše dvojica

61 i rekoše: „Ovaj je rekao: 'Ja mogu da srušim hram Božiji i da ga za tri dana ponovo sagradim.'“

62 Tada usta Prvosveštenik i reče: „Zar ništa ne odgovaraš na to što ovi svedoče protiv tebe?“

63 Isus je čutao. Tada mu Prvosveštenik reče:
„Živim te Bogom zaklinjem: reci nam jesi li ti
Hristos, Sin Božiji?“

64 Isus mu odgovori: „Sâm si to rekao. Šta više,
kažem vam da ćete od sada videti Sina Čovečijeg
kako sedi s desne strane Svesilnoga i dolazi na
oblacima nebeskim.“

65 Tada Prvosveštenik razdera svoju odeću i reče:
„Vređao je *Boga!* Zar su nam potrebni drugi sve-
doci? Evo, sad ste čuli bogohuljenje!“

66 Kako vam se to čini?“ Oni odgovoriše: „Za-
služio je smrt!“

67 Tada su mu pljuvali u lice i udarali ga pesni-
cama, a drugi su ga šamarali,

68 govoreći: „Proreci, Hriste, ko te je udario?“

Petar se odriče Isusa

69 A Petar je sedeо napolju, u dvorištu. Neka
sluškinja mu pristupi i reče mu: „I ti si bio sa
Isusom Galilejcem!“

70 A on poreče pred svima, govoreći: „Ne znam o
čemu govorиш!“

71 Kad je izašao u predvorje, videla ga je druga
sluškinja, te je rekla onima koji su bili тамо: „I ovaj
je bio sa Isusom Nazarećaninom!“

72 Petar ponovo poreče zaklinjući se: „Ne pozna-
jem tog čoveka!“

73 Malo kasnije, priđu mu neki koji su tu stajali,
pa mu i oni rekoše: „Zaista, i ti si jedan od njih! Čak
te i tvoj naglasak odaje!“

74 Tada Petar stade da se proklinje i kune: „Ne
poznajem tog čoveka!“ U isti čas se oglasi petao.

75 Onda se Petar setio reči koje je Isus izrekao: „Pre nego što se petao oglasi, tri puta ćeš me se odreći.“ Izašao je i gorko zaplakao.

27

Savet verskih vođa donosi presudu protiv Isusa

1 A kada je svanulo, dogovore se svi vodeći sveštenici i starešine da ubiju Isusa.

2 Svezali su ga, odveli i predali namesniku Pilatu.

3 A Juda, koji ga je izdao, kad je video da su ga osudili, pokajao se i vratio onih trideset srebrnjaka vodećim sveštenicima i starešinama,

4 rekavši: „Sagrešio sam izdavši nevinog čoveka.“

A oni mu rekoše: „Šta se to nas tiče? To je tvoja briga.“

5 Juda baci srebrnjake u hram, ode i obesi se.

6 A vodeći sveštenici uzeše srebrnjake i rekoše: „Nije dozvoljeno da se takav novac stavi u hramsku blagajnu, jer je plata za ubistvo čoveka.“

7 Stoga su odlučili da za taj novac kupe Grnčarevu njivu za groblje strancima.

8 Zato se ta njiva do danas zove „Krvna njiva“.

9 Tada se ispunilo ono što je rekao prorok Jeremija:

„I uzeše trideset srebrnjaka,
cenu za procenjenoga,
koju odrediše neki od roda Izrailjevog,
10 i za njih kupiše Grnčarevu njivu.
Ovako mi Gospod naredi.“

Pred Pilatom

11 Isusa su zatim doveli pred namesnika, koji ga upita: „Jesi li ti Car judejski?“ „Ti to kažeš“ – odgovori Isus.

12 Onda su ga vodeći sveštenici i starešine optuživali, a on nije ništa odgovarao.

13 Tada mu Pilat reče: „Zar ne čuješ za šta te sve optužuju?“

14 Isus nije odgovorio ni reči, čemu se zapovednik veoma čudio.

Pilat udovoljava zahtevu da Isus bude razapet

15 A zapovednik je običavao da za praznik pusti jednog zatvorenika po izboru naroda.

16 Baš tada su u tamnici držali poznatog sužnja po imenu Isus Varava.

17 Kada se narod okupio, Pilat im se obrati: „Koga želite da vam pustim: Isusa Varavu ili Isusa prozvanog 'Hristos'?“

18 Znao je, naime, da su Isusa predali iz zavisti.

19 Dok je sedeо na sudijskoj stolici, njegova žena mu pošalje poruku: „Okani se tog pravednika, jer sam danas u snu mnogo propatila zbog njega.“

20 Međutim, vodeći sveštenici i starešine nagovore narod da zatraže Varavu, a da se Isus pogubi.

21 Zapovednik ih upita: „Kojega od ove dvojice hoćete da vam pustim?“ Oni odgovoriše: „Varavu!“

22 Pilat ih upita: „Šta onda da radim sa Isusom prozvanim 'Hristos'?“ Oni odgovoriše: „Neka bude razapet!“

23 On ih upita: „Kakvo je zlo učinio?“ Ali oni su još glasnije povikali: „Neka bude razapet!“

24 Kada je Pilat video da ništa ne koristi, nego da nastaje još veći metež, uzeo je vodu i oprao ruke

pred narodom, rekavši: „Ja nemam ništa sa smrću ovog pravednika; vi ćete odgovarati za to.“

²⁵ A sav narod reče: „Neka njegova krv padne na nas i na našu decu!“

²⁶ Tada im je oslobođio Varavu, a Isusa je predao da ga izbičuju i razapnu na krst.

Vojnici se rugaju Isusu

²⁷ Nakon toga su zapovednikovi vojnici poveli Isusa u pretorijum. Oko njega se okupila cela četa.

²⁸ Svukli su Isusa i ogrnuli ga skerletnim plaštrom.

²⁹ Onda su ispleli venac od trnja, te mu stavili na glavu i trsku u njegovu desnu ruku. I klanjali su se pred njim, govoreći: „Zdravo, Care judejski!“

³⁰ Pljuvali su na njega, a onda su uzeli trsku i udarali ga po glavi.

³¹ Kada su mu se narugali, skinuli su sa njega ogrtač i obukli mu njegovu odeću, pa su ga odveli da ga razapnu.

Isusa sprovode do mesta pogubljenja

Raspeće

³² Kada su izašli, našli su nekog čoveka iz Kirine, po imenu Simon, i naterali ga da mu ponese krst.

³³ Kada su došli na mesto zvano *Golgota*, što znači „Mesto lobanje“,

³⁴ dali su mu da pije vino pomešano sa žuči. Ali pošto je okusio, nije htio da piće.

³⁵ Kada su ga razapeli, podelili su njegovu odeću bacajući kocku.

³⁶ Sedeli su tamo i čuvali ga.

37 Onda su iznad njegove glave stavili natpis na kome je bila napisana njegova krivica: „**OVO JE ISUS, CAR JUDEJSKI.**“

38 Sa njim su razapeli i dva odmetnika, jednog s desne strane, a drugog s leve strane.

39 A prolaznici su ga vredali i klimali svojim glavama,

40 govoreći: „De sad, ti što rušiš hram i za tri dana ga podižeš, spasi samoga sebe! Ako si Sin Božiji, siđi s krsta!“

41 Slično su mu se rugali i vodeći sveštenici sa znalcima Svetog pisma i starešinama:

42 „Druge je spasao, a ne može da spase samog sebe! Pa, on je izrailjski Car! Neka siđe sad s krsta pa ćemo poverovati u njega!

43 Uzdao se u Boga, neka ga sad izbavi ako mu je po volji! Sâm je rekao: 'Sin sam Božiji.'“

44 Tako su ga vredali i odmetnici razapeti sa njim.

Isusova smrt

45 A od podne pa do tri sataasta tama po svoj zemlji.

46 Oko tri sata popodne, Isus zavapi veoma glasno: „*Eli, Eli, lema savahtani?!*“ To znači: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?!”

47 A neki koji su tu stajali, čuli su ovo, pa su rekli: „Ovaj doziva Iliju!“

48 Jedan od vojnika odmah otrča, uze sunđer, natopi ga kiselim vinom, natače na štap, te je tako pojio Isusa.

49 Ostali su govorili: „Pusti da vidimo hoće li doći Ilija da ga spase!“

50 Isus još jednom snažno uzviknu i izdahnu.

51 Uto se hramska zavesa rascepi na dvoje od gore do dole, a zemlja se potrese, te se stene raspukoše.

52 Grobovi se otvoriše, pa ustadoše iz mrtvih mnogi sveti koji su usnuli*,

53 i izadoše iz svojih grobova. Ovi su kasnije, nakon Isusovog vaskrsenja, došli u Sveti grad† i pokazali se mnogima.

54 A rimske kapetan i oni koji su sa njim čuvali Isusa, kad su videli potres i sve što se dogodilo, silno su se uplašili i rekli: „Ovaj je zaista bio Božiji Sin!“

55 Tamo su bile i mnoge žene koje su posmatrale izdaleka. One su pratile Isusa iz Galileje i služile mu.

56 Među njima su bile Marija Magdalena, Marija, majka Jakovljeva i Josifova, i majka Zavedejevih sinova.

Isusova sahrana

57 Kad se spustilo veče, dođe neki bogati čovek iz Arimateje, po imenu Josif, koji je i sam bio Isusov sledbenik.

58 Ovaj dođe k Pilatu i zatraži od njega Isusovo telo. Tada Pilat naredi da mu se telo predra.

59 Josif uze *Isusovo* telo, uvije ga u čisto platno,

60 te ga položi u novi grob koji je izdubio u steni za sebe. Onda je navalio veliki kamen na ulaz u grobnicu i otišao.

61 Marija Magdalena i druga Marija sedele su tamo naspram groba.

* **27:52** Eufemizam za *umreti, preminuti.* † **27:53** Jerusalim.

62 Sledećeg dana, posle Pripreme, okupe se vodeći sveštenici i fariseji kod Pilata.

63 Rekli su: „Gospodaru, setili smo se da je ona varalica, još dok je bio živ, rekao da će nakon tri dana vaskrsnuti.

64 Zato naredi da se grob obezbedi do trećeg dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali ga. Oni će onda reći narodu da je on vaskrsao iz mrtvih, pa će tako poslednja prevara biti veća nego prva.“

65 Pilat im odgovori: „Evo vam straža; idite i obezbedite grob kako znate.“

66 Oni odu i obezbede grob: zapečate grobni kamen i postave stražu.

28

Vaskrsenje

1 A posle subote, u svanuće prvoga dana nedelje, dođoše Marija Magdalena i druga Marija da pogledaju grob.

2 U taj čas nasta veliki potres, jer je anđeo Gospodnji sišao sa neba, pristupio, otkotrljaо grobni kamen i seo na njega.

3 Lik mu je bio kao munja, a odeća bela kao sneg.

4 Od straha pred njim, stražari su uzdrhtali i postali kao mrtvi.

5 Anđeo reče ženama: „Ne bojte se! Znam da tražite razapetog Isusa.

6 On nije ovde. Vaskrsao je onako kako je rekao. Dođite i vidite mesto gde je ležao.

7 Stoga idite i recite njegovim učenicima da je vaskrsao iz mrtvih. On evo ide pred vama u Galileju, onde ćete ga videti. Eto, rekao sam vam.“

8 One u žurbi odoše sa groba, te sa strahom, ali i sa velikom radošću, otrčaše da jave njegovim učenicima.

9 Uto ih sretne Isus, te im reče: „Zdravo!“ One mu priđu, obujme njegove noge i padnu ničice pred njim.

10 Isus im tada reče: „Ne bojte se! Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju; тамо ће ме видети.“

11 Dok su one odlazile, неки од stražara odu u grad i jave vodećim sveštenicima sve što se dogodilo.

12 Oni су се онда састали са starešinama i odlučili да војnicima daju mnogo novca.

13 Rekli su им: „Recite da su njegovi učenici доšли ноћу и укrali telo dok smo mi spavali.

14 A ako zapovednik доčuje за ово, mi ћemo ga uveriti i rešiti вас brige.“

15 Stražari узму novac i učine kako su ih uputili. Ova priča se raširila међу Jevrejima sve do данашnjega дана.

Veliko poslanje

16 A jedanaestorica učenika odoše u Galileju, na goru на коју им Isus naredio да idu.

17 Kada су га угледали, пали су ниčice, а неки су posumnjali.

18 Isus им приђе и реће им: „Data mi je sva vlast на nebū i na zemljī.

19 Zato idite i načinite sve narode мојим učenicima, krsteći ih u име Оца, Сина и Svetoga Duha.

20 Учите ih да drže sve što sam vam zapovedio. Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka sveta.“

**Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava
The Holy Bible in the Serbian language, Latin script:
Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava**

copyright © 2005 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ovo Sveti pismo ili „Delo“ je dostupna pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA). Da biste videli ovu licencu, posetite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> ili pošaljite pismo na adresu: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SAD.

“Biblica” je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc. Svaki put kada koristite žig Biblica®, morate da imate pisano dozvolu od Biblica, Inc. Imate dozvolu da kopirate i distribuirate ovo delo, sve dok ga ne menjate i zadržavate naslov kakav jeste, koji uključuje zaštićeni znak „Biblica®“. Promena ili prevođenje ovog dela će stvoriti izvedeno delo, koje će zahtevati da uklonite zaštićeni znak Biblica®. Kada objavite ovo izvedeno delo, morate da navedete koje ste promene napravili tamo gde ljudi mogu da ih vide, na primer na internet stranici. Takođe, morate da pokažete odakle je originalno delo: „Originalno delo Biblica, Inc. je besplatno dostupno na www.biblica.com fi <https://open.bible>.“

Bez obzira da li koristite ovo delo bez promena ili napravite izvedeno delo, izjava o autorskim pravima mora da bude navedena na naslovnoj strani ili strani o autorskim pravima dela/proizvednog dela na sledeći način:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Takođe, morate da ponudite svoj izvedeni rad koristeći istu licencu (CC BY-SA) i pravila.

Ukoliko želite da obavestite Biblicu, Inc. u vezi sa vašim prevodom ovog dela, molimo vas da nas kontaktirate na <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

b57e665f-db1e-586a-8f9f-488f99e19ac3